

Cırla / Halk Sarkılan

Batır Karca

Batır Karca, Karaçayın başı edi
Anı üyü kara soslan taşdan edi

Algı burun Karca, Ullu Bashanda çaşay edi
Buday, arpa, tan sürüb aşay edi

Kara koynu tav sırtlaga caygan edi
Kiyik eçkini kütü etib salgan edi

Sarı Aslanbekni sarı atların
Karca tav túbünde saklay edi

Kıymlıkda halkın caydan saklay edi
Üşün teşib bir keçeni catmay edi

Hanla, biyle çabıvulda ot salsala
Sabanladan halkı hayır tabmay edi

Bir kün Karca sabanlaga barsa
İlipinni suvu közüne az körünüb

Ne bolgandı deb alga karasa
Tura edi ortasından bölünüb

Kaygı etib karasa va ne körsün
Kaytukları Sarı Aslanbekni askeri

Keledile töben tardan körünüb
Mıçımaym asker cetdi ürülüb

Asker cıyıp Kaytukları kelgen edile
Anı tavda çaşaganın bilgen edile

Çurum izleb Kaytuk ulu aylana edi
Karca marab arına sadak atmay edi

Kaytukları zalimliklerinden açuvlansa
Bashan suvdan arı beri atlay edi

Ol zamanda Karca bılay aythandı
Men öllükme sizni bla küreşib

Men beralmam canım savlay Bashanda
Elimi sizge tuvra eki üleşib

Sizden kaçıp tav túbüne kirgenbiz
Endi küreşmey bılayda koyuguz

Asker küç bla horlab alabız desegiz
Bir da tolmaz sizni atlagan coluguz

Kaytuk ulu, Karçanı aythan sözlerin
Ne azçık da ariuv kabil körmedi

Batır Karca alay bolsa da alaga -
Bir adamın, malın da bermedi

Alayda kazawañ başladıla uruşub
Kılıçları birbirine tutuşturub

Öşünlenibirbirineburuşturub
Zorçulanı urub cıgıb kuruşturub

Cesur Karca

Batır Karca, Karaçay'ın başı idi
Onun evi siyah granit taştan idi

İlk önce Karca, Büyük Bashan 'da yaşıyor idi
Buğday, arpa, darı ekip yiyor idi

Kara koyunu dağ yamaçlarına yaymış idi
Yaban keçisini evcilleştirmiş idi

Sarı Aslanbek'in sarı atlarını Karca dağ
eteklerinde bekliyor idi

Zor günlerde halkımı düşmanlardan koruyor idi
Üstünü çıkarıp bir gece bile yatmıyor idi'

Hanlar, beyler saldırıp, ateşe verseler
Ekinlerden halkı fayda bulmuyor idi

Bir gün Karca tarlalara gittiğinde
Kanalın suyu gözüne az görünüp

Ne oldu diye ileri baktığında
Duruyordu ortasından bölünüp

Endişelenip baktığında ise ne görsün
Kaytukların Sarı Aslanbek 'in askerleri

Geliyorlar aşağı geçitten görünüp
Gecikmeden askerler yetiştirdi

Asker toplayıp Kaytuklar gelmiş idiler
Onun dağda yaşadığını bilmiş idiler

Bahane arayıp Kaytuk oğlu dolaşıyor idi
Karca gözetleyip ona ok atmıyor idi

Kaytukların zalimliklerine kızdığında
Bashan ırmağından oraya buraya atlıyor idi

O zamanda Karca şöyle söylemiş Ben
öleceğim sizinle uğraşmaktan

Ben veremem canım sağ iken Bashan'da
Köyümü size doğrudan ikiye bölüp

Sizden kaçıp dağ eteklerine girmişiz
Artık uğraşmayıp burada bırakınız

Asker gücüyle yenip alırsanız Hiç
bitmez sizin gittiğiniz yolunuz

Kaytuk oğlu, Karca 'nın söylediği sözleri
Hiç de hoş, kabul görmedi

Batır Karca öyle olsa da onlara
Bir adamını, malını da vermedi

Orada savaşmaya başladılar vuruşub
Kılıçları birbirine çarptırıp

Göğüsleri birbirine dayayıp
Zorbaları vurup, yıkıp, devirip

Kaytuk askerle ızlarına kaçdıla
Savutların atıp atıp tas bolub

Savutların Bashan eline çaçdıla
Karca cendi ol uruşda baş bolub

Kaytukları, Karca bla caraşırğa
Dagıda köb keleşile iyedile

Caraşmasa alay hapar beredile
Entda ala uruşırğa süyedile

Karca bılay aytdı, ogay endi caraşalmam
Kaytuk uluna adamlarımı cesir etib beralmam

Bılay ay tıb bizge kelgen kişini
Konak etib, konak kıbık köralmam

Kabartıdan marala kelse cüz kişi
Tav elleden men bir adam beralmam

Savut tuta bilede bizde er kişi
Artıklıkğa ayhay men da tözalmam

Kaytukları keledile bir kün konakğa
Köb karadıla, Karca çok edi elinde

Kaytukları allarına kabakdan
Botaş çıkdı savutları belinde

Ne kerekdi Kabartı biyle sizge
Kaytuk ulu alay aytıb söleşdi
Mal berigiz, casak berigiz siz bizge

Botaş bılay aytıb cevap bergendi
Kaytuk ulu cüyüşhan, Karca uwğa ketgendi

Karca bugün elde çokdu bilesiz
Elni manna amanat etgendi köresiz

Karca bolmay sanna cevap beralmam
Ol sözünü bir da kabil köralmam

Köbdü cüyüşhan, bizni bla küreşme
Horlarma deb bizni bla öleşme

Ti izde koymay tav túbüne sürüb cıygansız
Mallarıbızni tar kulaklaga tıygansız

Biz türabız keçe kün da çatmayın
Tavvlaga çaçılıb birbiribizni tabmayın

Biz türabız keterge col tabmay
Sizni bla küreşirge azlıgıbızdan on tabmay

Ala murat etdile uruş açarsa
Batır Botaşni kıynlıkğa salırğa

Karca bolmay, Karçanı elin alırğa
Adamın sürüb, uyun, malın çaçırğa

Alayda kazavat başladı toy kibik
Adamla catadıla kırılğan koy kibfk

Ertlenlikden kün ortağa deri uruş bardı
Anna şagat bolub kalğan Bashan tardı

*Kaytuk'un askerleri geriye kaçtular
Silahlarını atıp atıp kaybolup*

*Silahlarını Bashan köyüne dağıttular
Karca yendi o savaşta baş olup*

*Kaytuklar, Karca ile anlaşmak için
Yine çok elçiler gönderiyorlar*

*Anlaşmazsa öyle haber veriyorlar
Yine onlar savaşmayı istiyorlar*

*Karca şöyle söyledi, hayır artık anlaşmam
Kaytuk oğluna adamlarını esir edip veremem
Böyle söyleyip bize gelen kimseyi
Misafir edip, misafir gibi göremem*

*Kabardey 'den bana gelse yüz kişi
Dağ köylerinden ben bir adam bile veremem*

*Silah tutmasını bilir bizde er kişi
Kötülüğe tabii ki ben de dayanamam*

*Kaytuklar geliyorlar bir gün misafirliğe
ÇOK baktılar, Karca yok idi köyünde*

*Kaytukların önlerine köyden
Botaş çıktı silahları belinde*

*Ne lazım Kabardey beyleri size
Kaytuk oğlu şöyle söyleyip konuştu
Mal verin, haraç verin siz bize*

*Botaş şöyle söyleyip cevap vermiş
Kaytuk oğlu prens, Karca ava gitmiş*

*Karca bugün köyde yoktur bilesiniz
Köyü bana emanet etti görüyorsunuz*

*Karca olmadan sana cevap veremem
O sözünü asla kabul göremem*

*Çoktur prens, bizimle uğraşma
Yenerim diye bizimle iddialaşma*

*Ov fa bırakmayıp dağ dibine sürüp sıkıştırdınız
Hayvanlarımızı dar vadilere kapattınız*

*Biz duruyoruz gece gündüz yatmadan
Dağlara dağılıp birbirimizi bulamadan*

*Biz duruyoruz gitmeye yol bulamayıp
Sizinle uğraşmaya azlığımızdan güç bulamayıp*

*Onlar niyet ettiler savaş açmaya
Batır Botaş 'ı zor duruma sokmaya*

*Karca yok iken, Karca 'nın köyünü almaya
Adamlarını sürüp, evini, malını dağıtmaya*

*Orada savaş başladı düğün-şenlik gibi
Adamlar yatıyorlar telef olmuş koyunlar gibi*

*Sabahtan gün ortasına kadar savaş devam etti
Ona şahit olan Bashan geçididir*

Kaytuk ulu onsuz boldu kücü cetmedi
Cigit Botaş bir cesir da bermedi

Karca uvda aylana turganlay -
Kazavatm tüşünde körgendi

Erleyin şuvuldab elge cetgendi
Kılıcı bla kökde oyun etgendi

Karca alayda kök titirey kıçırdı
Kaçma itden tuvgan kerti biy esen

Mınça sayın kelgenin bolmaymıdı
Kerekliфу adeti bla tilesen bolmaymıdı

Süye esefi bizni horlab alırga
Uruş bla ayak túbge salırga

Beri aylanda kara Bashan avuşuna
Tınnılaçı kılıcımı tavusuna

Kaçsan da koymam seni ıztıfıdan barmaym
Bir keçeni cuklamam seni canını almayın

Munu eşitib Kaytuklan ızlarına ketdile
Karçadan korkub har aythanm etdile

Bir kün Karca elden örge çıkıgan edi
İşley edi taş başında olturub

Altınlı uşkokga ot ete edi
Ok ornuna otkuya edi tolturub

Karaganda bir köb asker kele edi
Bashan tarnı collarm karaltıb -

Saklavul kenden kuvgun tavus bere edi
Sıbzıgısın soga edi taraltıb

Kaytuk ulu bılay aytdı sapasına
Karca unamadı ol kün aythanımı eterge

Bar nögerle al da, entda barıgız
Karçaga Ögüzlerinden bersinbizgekeserge

Siz dağıda bılay ay tıgız Karçaga
Kay tuklanı küçün bugün körlükse

Süysen, süymesefi da ögüzleni berlikse
Bermesen va ol taş başında öllükse

Alay aytıb şapasm ol cibergendi
Şapa kelib Karçaga hapar bergendi

Karca anı tutub sırtına bir kart itni bayladı
Kabartı biylege tyınışlıga ol kart itni sayladı

Çüyüşhan saklay edi iygen şapasm
Ögüzle alıb kellikdi, ne korkutub, ne da öltürüb

Bir zamanda keldi çüyüşhanı sapası
Bir ullanı ser kart itni sırtında költürüb

Karca sanna bılay aythandı çüyüşhan
Alırsa atanı canı üçün ögüzleni korkutub

*Kaytuk oğlu tükendi, gücü yetmedi
Yiğit Botaş bir esir de vermedi*

*Karca avda dolaşırken
Savaşı rüyasında görmüş*

*Hemen, hızla köye yetişmiş
Kılıcı ile gökte oyun yapmış*

*Karca orada göğü titreterek bağırdı
Kaçma it oğlu, gerçek bey isen*

*Bunca geldiğin olmuyor mu
Gerek olanı adetiyle istesen olmuyor mu*

*İstiyorsan bizi yenip almayı
Savaşla ayak altına almayı*

*Bu tarafa dön de bak Bashan geçidine
Kulak ver kılıcımın sesine*

*Kaçsan dabrakmam senin peşinden gitmeden
gl Bir gece bile uyumam senin canını "madan
almt*

*Bunu işitip Kaytuklar geriye gittiler
Karca dan korkup her dediğini yaptılar*

*Bir gün Karca köyden yukarı çıkmış idi
Çalışıyordu taş başında oturup*

*Altın işlemeli tüfeğe kurşun hazırlıyor idi
Kurşun yerine barut döküyordu doldurup*

*Baktüğında birçok asker geliyor idi
Bashan geçidinin yollarını karartıp*

*Gözcü uzaktan tehlike sesi veriyor idi
Kavalını çalıyor idi hüzünlendirip*

*Kaytuk oğlu şöyle söyledi ayakçısına
Karca kabul etmedi o gün söylediğimi yapmaya*

*Git arkadaşlarımı al da, tekrar gidin Karca 'ya
Öküzlerinden versin bize kesmeye*

*Siz yine şöyle söyleyin Karca 'ya
Kaytukların gücünü bugün göreceksin*

*İstesen, istemesen de öküzleri vereceksin
Vermez isen o taş başında öleceksin*

*Öyle söyleyip ayakçısını o göndermiş
Ayakçı gelip Karca 'ya haber vermiş*

*Karca onu tutup sırtına bir yaşlı köpeği bağladı
Kabardey prenslerine layık olarak o yaşlı köpeği seçti*

*Prens bekliyor idi gönderdiği ayakçısını
Öküzleri alıp getirecek, ya korkutup ya da öldürüp*

*Bir zaman sonra geldi prensin ayakçısı
Bir büyük bunakköpeği sırtında taşıyıp*

*Karca sana şöyle söyledi prens
Alırsın babanın canı için öküzleri korkutup*

Cüyüşhanlanı aşavları tavukdu
Bu kart itni kesib esasın andan ese zavukdu

Sen sabiyliğifiden tavuk şorpa bla ösgense
Köb ofisuznu başın bu tavlada kesgense

Endi bılaydan ketela esefi kışa ket
Kannı kaynatma unutulmagandı bizde bet

Endi kelecı iysen ariuv köralmam
Kart itni aşım da beralmam

Bu kart itni baş cartısın ala bar
Seni atan Kaytuklanı Karaga

Men ıylıgama bugün sizge barmayma
Barsam da boynuna katın köñçek baylarma

Seni böskününü eki etib sanlarma
Kaytuk biyçeleni tüz içlerine kirib oynarma

Kaytuk ulu bılay aytıb söleşdi
Tavlu caşdan korkmayık entda kelecı iyeyik

Ögüz ornuna bu kart itni nek berdin
Kabartı askernı alay sıysız nek kördün

Kaytuk ulunu kelecileri entda kelgendile
Karçadan ögüzle alırga süyendile

Karca dagıda bılay cuvab aythandı
Ser bolgan edi ansı kart itni da bermez edim

İtten igi bolsa edin seni
Ol kart itça da körmez edim

Kaytuk ulu, Karca aythan sözlenu költürdü
Karca ol kün alanı birevlerin öltürdü

Batır Botaş bir kün tura edi taş başında olturub
Asker keledi töben canından özenni tolturub

Barı kelib Karca kabaknı aldıla Karca
bla Botaş onov kenneş boldula

Bu keçe deyik konaklaga mında kalırsız
Har kim da keşi konağın öltürüb, biz alanı soyarbız

Bardıla da karadıla konaklanı allına
Hoş keldi berdile barına

Bugün keç da bolgandı mında kalırsız
Ertten bla kerekligizni alıb ızığızga barırsız

Küç sınıvır çaklı bir barbız
Kayda kalayık eligizge sıyınmabız

Ertten bla turursuz da ketersiz
Birgegizge mallanı da eltersiz

Dedile da koymadıla konakların kaldırdık
Tatlı cukuga kirgen zamanda konakların boşadıla

Canfuz Adurhay konağın keselmegendi
Anı bilib Karca şuvuldab cetgendi

*Prenslerin yediği tavuktur
Bu yaşlı köpeği Kesip yesin ondan daha lezzetlidir*

*Sen çocukluğundan tavuk çorbası ile büyümüşsün¹
Çok güçsüzün başını bu dağlarda kesmişsin*

*Şimdi buradan gidebiliyorsan çabuk git
Kanı kaynatma unutulmamıştır bizde haysiyet*

*Artık elçi gönderirsen hoş görmem
Yaşlı köpeğin aşık kemiğini de veremem*

*Bu yaşlı köpeğin başının yarısını alıp git
Senin baban Kaytukların Kara'ya*

*Ben utanıyorum bugün size gelmiyorum
Gelsem deboynunakadın donu bağlarım*

*Senin vücudunu ikiye bölüp parçalarını
Kaytuk prenseslerin tam ortalarına girip oynarım*

*Kaytuk oğlu şöyle söyleyip konuştu
Dağlı gençten korkmayalım yine elçi gönderelim*

*Öküz yerine bu yaşlı köpeği niye verdin
Kabardey askerlerini öyle değersiz niye gördün*

*Kaytuk oğlunun elçileri yine gelmişler
Karca'dan öküzleri almayı istemişler*

*Karca yine şöyle cevap vermiş
Bunamıştı yoksa yaşlı köpeği de vermez idim*

*Köpekten iyi olsaydın seni O yaşlı
köpek gibi görmez idim*

*Kaytuk oğlu, Karca 'nın söylediği sözleri kaldırdı
Karca o gün onlardan birini ölaurdü*

*Batır Botaş bir gün duruyordu taş başında oturub
Askerler geliyor aşağı tarafından vadiyi doldurub*

*Hepsi gelip Karca'nın köyünü kuşattılar
Karca ile Botaş istişare ettiler*

*Bu gece diyelim konuklara burada kalırsınız Herkes de
kendi konuğunu öldürüp, biz onları keseriz*

*Gittiler de karşıladılar konukların önüne
Hoş geldi verdiler hepsine*

*Bugün geç de olmuş burada kalırsınız
Sabah erkenden lazım olanı alıp geri gidersiniz*

*Zor sığacak kadar fazlayız
Nerede kalalım köyünüze sığmayız*

*Sabah kalkarsınız da gidersiniz
Beraberinizde hayvanları da götürürsünüz*

*Dediler de bırakmadılar konuklarını kalmaya ikna ettiler
Tatlı uykuya girdikleri zaman konuklarını öldürdüler*

*Yalnız Adurhay konuğunu kesememiş
Onu bil ip Karca hemen yetişmiş*

Erley anı konağın da kesgendi
Konaknı kanın körgenley Adurhaynı kölü ketgendi

Karca, Botaşdan tiledi, kanlı cırtlanı endi atayık
Kesibizge bir erkin çaşar cerni tabayık

Bara barıb Botaş tavra bir Nart colnu tabhandı
Col tabhanm aytırğa cennil Karçağa çabhandı

Karca aytdı, Botaş cigit endi kaçayık Sen
tabhan özenne arpa urluk çaçayık Mmdan
arı keteyik da ol özende çaşayık

Kaçı tebredile allarında uwak colla açılıb
Karca ketti bılaydan ol kesek elçikni kaçırıp

Küreşebiz uvak sabiyle bla miyik tavladan avarga
Mal almayın çıkğanbiz iynek çokdu savarga

Batır Botaş marallanı tutadı da savadı
Karca bla Botaş endi tavladan avadı

Zalim boladı Kabartı biyleri
Tütün çıkmay kalgandıla
Karçanı alğın çaşagan üyleri

Endi Karca Karaçayda çaşaydı
Kaytuk ulu Sarı Aslanbek barırğa
Col tabmay can canın asaydı

Endi katışmabız Kabartı bla kavgaga
Kaytuklanı köblerin tmkaytdık
Kabartı biyçelege savgaga

Mahtav bolsun Karca tuthan sadakga
Nalat bolsun Kaytuk ulu nalatha.

Açey ulu Açemez

Kırımdan keldile Kırımlı Semenle
Colukganna biydi, carlıdı demelle

Kele kelib, nıgışlada tohtalla
Nıgışlada olturgan bir bölek kart

Alaga adetli salam berdile
Alanı salamların da aldıla

Cuvuk boluguz, sav çürüğüz konakla
Konaklanı konak üyge eltdile

Konaklaşa konak kanna saldıla
Konakladan biri sekirib örge turgandı

Ayıb etmeğiz bir-eki söz a aytırım bar edi
Biz uzakladan kelgen colovçulabız

Bir konak karmadan hazna toymabız
Anı üçün cav ceribizde savut-saba koymabız

Ekinci da konak kanna saldıla
Andan sora savut-saba koydula

Tan alada nıgışlaşa çıkdıla
Tögerekge-başha karayla
Körgenlerin tuvra marayla

*Hemen onun konuğunu da kesmiş
Konuğun kanını gördüğünde Adurhay'nın midesi bulanmış*

*Karca, Botaş'tan-diledi, kanlı yurtları şimdi bırakalım
Kendimize hür yaşayabileceğimiz bir yer bulalım*

*Gide gidip Botaş dağda bir Nart yolu bulmuş
Yol bulduğunu söylemek için hemen Karca'ya koşmuş*

*Karca söyledi, Botaş yiğit, şimdi kaçalım Senin
bulduğun vadiye arpa tohumu saçalım Bundan
sonra gidelim de o vadide yaşayalım*

*Kaçıp başladılar önlerinde ufak yollar açılıp
Karca gitti buradan o küçük köyü kaçırıp*

*Uğraşyoruz ufak çocuklar ile yüksek dağlardan aşmaya
Hayvan almadan çıktık inek yoktur sağmaya*

*Batır Botaş maralları tutup sağıyor
Karca ile Botaş artık dağları aşıyor*

*Zalim oluyor Kabardey prensleri '
Duman tütmeden kalmış
Karca 'nın eskiden yaşadığı evleri*

*Şimdi Karca Karaçay'da yaşıyor
Kaytuk oğlu Sarı Aslanbek gitmeye
Yol bulamadan kendi kendini yiyor*

*Artık karışmayız Kabardey ile mücadeleye
Kaytukların çoklarını geberttik
Kabardey prenseslerine hediye olarak*

*Övgüler söylensin Karca 'nın tuttuğu oka
Lanet olsun Kaytuk oğlu lanete.*

Açey oğlu Açemez

*Kırımdan geldiler, Kırımlı Semenler
Rastladıklarına beydir, fakirdir demediler*

*Gele gelip, köşe başlarında durdular
Köşebaşlarında oturan birkaç ihtiyar*

*Onlara adetiyle selam verdiler
Onların selamlarını da aldılar*

*Buyurun, hayıklı yolculuklar konuklar
Konukları misafir evine aldılar*

*Misafirlere misafir tepsisi koydular
Misafirlerden biri sıçrayıp ayağa kalkmış*

*Ayıp etmeyin bir iki söz söyleyeceğim vardı
Biz uzaklardan gelen yolcularız*

*Bir misafir tepsisinden fazla doymayız
Bunun için düşman yerinde silah bırakmayız*

*İkinci defa misafir tepsisi koydular
Ondan sonra silahlan bıraktılar*

*Tan vaktinde köşe başlarına çıktılar
Etrafa-çevreye baktılar
Gördüklerini doğrudan gözliyorlar*

Bıçakların kıl kayrakda bileyle
Katırını kızını ariuvun tileyle
Örge aylanıb, el başına karayla

Eki ariuvnu suvga bara kördüle
Ol barganla, katınımı elle, kızımı elle

Aladan da biri kız tül, katın edi
Katın ese da, sozgan altın edi

Açey ulu Açemezni katını edi
Bırsı-anı öre kızıldı

Baçhada bitgen hobusta
Siz ekigizden keleşige kim usta?

Baçhada bitgen dagıda hobusta
Biz ekibizden Sokur Atabiy kan usta

Atabiyni keleşige ciberdiler
Bara barıb kabak eşiginde tohtadı

Hey! deb kabak eşiginde söleşdi
Açemezni katını çartlab çıkıgandı

Cuvuk bol Sokur Atabiy ne aylanasa?
Necürüyse?

Kelgen cumuşumu aytayım
Cuvuk bol üyge

Üyge baralmayma.
Açemezni izleb kelgenme

Açemez bugün kaydadı?
Açemez uvga ketgendi

Kerek ese infirlikde kele kel
Sora infirlik bolgandı

Açemez da uvdan kelgendi
Çanalanı, arbalanı kızartıb
Colukganna buv caphakla uzatıb

İnfirlikde keleşi kayırtıb bargandı
Kabak eşikden biyağı söleşdi

Çartlab, Açemez beri çıkıgandı
Cuvuk bol, Sokur Atabiy!

Ne aylanasa, cürüyse?
Keleşige kelgenme

Keleşige-ölüm cok
Uzakdan bizge bir han konakla kelgendile

Katınım suvga bara kördüle
Carınız bir keleşige hauhlugun tileyle

Ayıb etmeğiz, biz da kesibizni caraşdırayık
Konaklardan ayıb almazca bolayık

Anı bla Atabiy artha kayıthandı
Algan cuvabm konaklağa aythandı

Açemez, artha aylanıb, üyüne kirgendi
Aythan cuvabın katınına bildirgendi

Kılıçlarını bileği taşında biliyorlar
Kadının, kızın güzelini istiyorlar
Yukarı çıkıp, köyün başına bakıyorlar

İki güzeli ırmağa giderken gördüler
O gidenler, kadın mı idiler, kız mı idiler

Onlardan da biri kız değil, kadın idi
Kadın ise de yirmi iki ayar altın idi

Açey oğlu Açemez'in karısı idi
Diğeri onun büyük kızı idi

Bahçede çıkan lahana
Sizin ikinizden elçiliğe hanginiz âlâ

Bahçede yetişen yine lahana
Bizim ikimizden Kör Atabiy çok âlâ

Atabiy 'i elçiliğe gönderdiler
Gide gidip avlu kapısında durdu

Hey! deyip avlu kapısından konuştu
Açemez in karısı atılıp çıkmış

Buyur Kör Atabiy ne geziyorsun?
Ne dolaşıyorsun?

Geldiğim görevi söyleyeyim
Buyur eve

Eve gidemiyorum
Açemez'i arayıp geliyorum

Açemez bugün nerededir?
Açemez bugün ava gitti

Lazım ise akşam gel
Sonra akşam olmuş

Açemez de avdan gelmiş Kızakları, arabaları
kızılaştırıp Rastladığına geyik kürek
kemiklerini uzatıp

Akşam elçi dönüp gitmiş
Avlu kapısından yine konuştu

Atılıp, Acemiz oraya çıkmış
Buyur, Kör Atabiy!

Ne geziyorsun, dolaşıyorsun?
Elçüğe geldim

Elçiye zeval yok
Uzaktan bize bir han konuklar gelmişler

Xarını ırmağa giderken gördüler
Tek bir gece için ödünç istiyorlar

Ayıp etmeyin, biz de kendimizi hazırlayalım
Konuklardan ayıp almayacak şekilde olalım

Bunun üzerine Atabiy geri dönmüş
Aldığı cevabı konuklara söylemiş

Açemez dönüp evine girmiş
Söylediği cevabı karısını bildirmiş

İnnirlikde konakla kellido
Konaklardan ayıp alma değendi

Aşlarına-suvlarına igi kara
Meni atımı bir da sağınma

Tiyrebizni çatma koy
Kara uşgokga eki oknu basma koy!

Açemez orunduruk artına bukğandı
İnnirlikde konakla keldile

Cuvuk boluguz deb, konak üyge
Açemezni katını eltğendi

Alanı da konak kibik körgendi
Aşlarma-suvlarma karğandı

Tamadalarına orundurukda cer etğendi
Ol gâvur da orundurukda catadı

Ofi meşin, tuz aylanıb, tartadı
Sol meşin da, bir canlırak tutub, tarthandı
Eki ok da cavurunundan bathandı

Eski üynü bukuların çaçhandı
Ol gâvur da bir "tıncayıb" cathandı.

Orusbiyları

Biz çıkğan edik tar Bashandan cer karay
Cürügen edik calğan dünyada kün sanay

Çığa keldik, tar Bashandan üzülib
Kirgen edik Şam Teberdige tizilib

Biz umut etdik Ullu Teberdide çaşarga
Bizge buyurulmadı Muhunu budayından aşarga

Kan cavgandı Muhunu başı çatlağa
Kimle minerle Meker tamgalı atlaga

Bizni haparıbızni, oy kimle barıb ayırla
Ullu Basnanda va nigış saklagan kartlaga

Seyit ölükleni, cuvmay salalla kabırğa
Eminadan kaçanlanı sanaydıla gâvurga

Kelemetni kızı bolur ariuv Uba-Biyçe
Ol iynekleni savub, çeget tüzge kıstadı

İyneklerim ertden çıkdan kelginçi
Tohanabız cilan cırmaz hans boldu
Eki ilaçinim dünyadan tas boldu

Orusbiy ulu cigit Elmırza öldü ese
Mayorlanı, Tav artına eltib kim satar

Süygen balam gitçe Alhaz öldü ese
Altınımı silab-silab kim atar
Sarı sadağın kökge aylandırıp kim tutar

Teberdige köpür saldım da suv eltdi
Biyayı Eminası Şam Teberdini kuv etdi

Akşam konuklar gelecek
Konuklardan ayıp alma demiş
Yemeklerine-içeceklerine iyi bak
Benim adımlı hiç söyleme

Mahellemizi uyumasını bekle Silaha
iki kurşunu koymamı bekle

Açemez yatağın arkasına gizlenmiş
Akşam konuklar geldiler

Buyurun deyip, misafir evine
Açemez'in karısı götürmüş

Onları da misafir gibi ağırlamış
Yiyeceklerini-içeceklerini vermiş

Liderlerine yatak hazırlamış O
gavur da yatağa yatmış

Sağ çizmesini, doğrudan dönüp çekiyor
Sol çizmesini de bir tarafa eğerek tutup çekmiş
İki kurşun da kürek kemiğinden batmış

Eski evin tozlarını kaldırmış
O gavur da bir "rahatlayıp" yatmış.

Orusbiyeler

Biz çıkmış idik dar Bashan 'dan yer bakıp
Yürümüş idik yalan dünyada gün sayıp

Çıkap geldik, dar Bashandan kopup
Girmiş idik Şam Teberdi'ye dizilip

Biz umut etmiş idik Ullu Teberdi'de yaşamaya
Bize yazılmadı Muhu'nun buğdayından yemeye

Kan yağmış Muhu nun başındaki çukurluklara
Kimler oinerler Meker damgalı atlara

Bizim haberimizi, ey kimler gidip söylerler
Ullu Bashan 'da köşe başlarını bekleyen yaşlılara

Şehit cesetlerini, yıkamadan koyuyarlar mezara
Vebadan kaçanları sayıyorlar gavura

Kelemet'in kızı olur güzel Uba-Biyçe
O inekleri sağıp, orman düzlüğüne kovaladı

İneklerim sabah düşen çiyden gelene kadar
Avlumuz yılan geçemez şekilde ot bağladı İki
laçinim dünyadan kaybıldı

Orusbiy oğlu yiğit Elmırza öldü ise arkasına
Mayorlanı, Dag a (Gürcü-Svan) götürüp
kim satar

Sevdiğim yavrım küçük Alhaz öldü ise
Altınımı (tüfeği) okşayıp okşayıp kim atar
Sarı okunu gökyüzüne çevirip kim tutar

Teberdi'ye köprü yaptım da ırmak götürdü
Yine veba Şam Teberdi'yi yok etti

Tavlada bolalla Eminanı colları
Köb dariy bermesen, ölüknü cuvmaydı
Bizni afendini kollan

Meker tamgalı kinnır boyun acirle
Minilmey, tutulmay, boş kaldıla

Ullu Teberdini cıtırathan
Caş katınla tul kaldıla

Terek kesdim da Teberdide, suv eltdi
Abadanla, şıyihni allıbizga salıb

Kıbılaga aylanıb duva etdik
Manmray kaldı azgek tolu köb koyubuz

Bashanda etile bolur bizni
Ullu kuvançıbiz, toyubuz

Haparıbiz cürüydü, şaytan bla, cin bla
Sımayılını katını obur Cannethan

Eminanı Bahsanfia koymadı hıynı bla, cek bla
Bizni bu haparıbizni eşitse kelir edi

Çöpellevnü anası Devlethan bulut bla, kök bla
Keç çıgadı Gitçe kolnu çolpanı

Bashannı tavlarn küsey öldü
Atabiyni ciğit tuvgan sopanı

Cer kazabız, kerki bla connanlay
Kuldoz ulu carımız Mirzabek ölgenley

Gıdı içinde maral, kiyik boş kaldı
Kelinleribiz eşikge çıgarga uyalıb

Betlerine kara cabuvla tartalla
Kişi kalmaz Eminadan ölmeyin

Namıs deb bir küçlü zat çıkıgandı da
Caşlarıbiz ölelle, katınların körmeyin

Terekge karaybız da, tavla bolmasa, cuk
körmeybiz
Tarıgırğa kişi çokdu da, ne eterge bilmeybiz
Emina bolmasa, başa avruvdan ölmeybiz

Bekmırzala-Kaysmla A

Oy, ne eteyik a, Aydobolnu Kospartıda kalası
Karaton kaldı Tazret degen oy balası

Kalmayın mınna cuvukla, tenle keldile
Oy, o keldile da

Ala mınna katın alıb onov etdile
Tav artma keleşile, oy iydile

Bargan keleşile tav artma cetdile
Oy,ocetdileda

Konakbayda bir ariuv kız kördüle
Bolcal etmey, anı alıb keldile

*Dağlarda oluyor vebanın yolları
Çok ipekli vermezsen, cesedi yıkamıyor
Bizim imamın elleri*

*Meker damgalı, eğri boyun aygırlar
Binilmeyip, tutulmayıp, serbest kaldılar*

*Ullu Teberdi'yi aydınlatan
Genç kadınlar dul kaldılar*

*Ağaç kestim de Teberdi'de, ırmak götürdü
İleri gelenler, mollayı önümüze koyup*

*Kıbleye dönüp dua ettik
Bağırıp kaldı azgek çok sayıdaki koyunumuz*

*Bashan 'da yapılıyordur bizim
Büyük sevincimiz, düğünümüz*

*Hikayemiz anlatılıyor, şeytanla, cinle
Sımayıl'ın karısı büyücü Cannethan*

*Vebayı Bashan 'a bırakmadı büyü ile, cin ile
Bizim bu haberimizi duysaydı gelir idi*

*Çöpellev'in annesi Davhethan bulutla, gökyüzüyle
Geç çıkıyor Gitçe kanyonunun sabah yıldızı*

*Bashan'in dağlarına hasret kaldı
Atabiy 'in yiğit doğmuş kahramanı*

*Yer yazıyoruz, keser ile yontup
Kuldoz oğlu yalnız Mirzabek ölünce*

*Orman içinde maral, geyik serbest kaldı
Gelinlerimiz tuvalet yapmaya utanıp*

*Yüzlerine siyah örtüler çekiyorlar
Kimse kalmaz vebadan ölmeden*

*Haysiyet diye bir güçlü şey çıkmış da
Delikanlılarımız ölüyorlar, karılarını görmeden*

*Ağaca bakıyoruz da, dağlardan başka, bir şey
görmüyoruz
Dertlenmeye kimse yok da, ne yapacağımızı
bilmiyoruz
Vebadan başka hastalıktan ölmüyoruz.*

Bekmırzalar-Kaysınlar

*Ey, ne yapalım, Aydobol'un Kospartı'da kalesi
Kısır kaldı Tazret adlı yavrusu*

*Kalmayıp buna akrabalar, arkadaşlar geldiler
Ey, geldiler de*

*Onlar buna karı almaya karar verdiler
Dağ arkasına (Gürcü-Svan) elçiler gönderdiler*

*Giden elçiler dağ arkasına gittiler
Ey, gittiler de*

*Misafir oldukları yerde bir güzel kız gördüler
Süre vermeyip onu alıp gittiler*

Tazretge bir ulan bla bir kız tuvdula
Oy, o tuvdula da

Ulanma Cabo Biy dep atadıla Kızma
da Nuh Biyçe deb, oy atadıla

Bıla ekisi da ösdüle ulla boldula
Oy, o boldula da

Nuh Biyçeni Kırım biyge berdile
Carımız çaş deb Cabo Biyni sıylayla

Ey, canım, Tazret Biyge ölür avruv tiygendi
Oy, o tiygendi da

Cabo Biyni süydü katın alırım
Tav artma kelecı cıym, oy, barırım

Tav artında ogurlu cuvukla bolalla
Oy o, bolalla da

Anda bardı tukum Biynögerları
Alanı bardı ariuv aşhı, oy kızları

Cabo Biyge aladan katın alırga süydü
Oy, o süydü da

Keleçile tav artma avdula
Hamme Biyçege söz berib, oy, keldile

Tazret savlukdan Cabonu üyürlü pfrM'e
Oy, o üyürlü etdile da

Caboga ol eki osiyat etdi
Atamdan kalgan mamı, oy, sen terk coyma

Katmını ata üyünde üç künden köb koyma
Oy, o üç künden köb koyma

Kart Tazret öldü, duniyadan ketdi
Üç kün, üç keçeni aşm, oy, etdile

Sora keleçile tav artına ktdile, deydi
Oy, o ktdile da

Tav artından katm alıb keldile
Caboga tuvgandı, oy eki ulan

Biri cigit Kaysm, biri da Bekmırza delle
Oy, o Bekmırza da

Ala ananı emçegin almalla
Ala anı emerge, oy köl salmayla

Sora, ustalanı çakırıp, bılay soralla
Oy, o soralla da

Ala cıyılıb bılay soralla
Bıla tav kişile, oy bolluk bolurla

Siz bıлага buzdan emçekle etib, salğız
Oy, o salğız da

Sora, buz emçekle etib saldıla
Çaşla buz emçekleni terk, oy aldıla

*Tazret'e bir oğlan ile bir kız doğdular
Ey, doğdular da*

*Oğluna Cabo Bey diye koydular
Kızına da Nuh Biyçe diye koydular*

*Bunlar ikisi de büyüdüler, yetişkin oldular
Ey, oldular da*

*Nuh Biyçe'yi Kırım prensine verdiler
Yalnız oğlan diye Cabo Bey'e çok değer veriyorlar*

*Ey, canım, Tazret Bey'e ölüm hastalığı gelmiş Ey,
gelmiş de*

*Cabo Bey'in istediği karı almasını Dağ
arkasına elçi kafilesini gitmesini*

*Dağ arkasında ogurlu akrabalar oluyor
Ey, oluyor da*

*Orada var bir sülale: Biynögerler
Onların vardır güzel, iyi kızları*

*Cabo Bey'e onlardan karı almayı istedi
Ey, istedi de*

*Elçiler dağ arkasına gittiler
Hamme Biyçe 'ye söz verip geldiler*

*Tazret sağken Cabo'yu evlendirdiler
Ey, evlendirdiler de*

*Cabo'ya o iki vasiyet etti
Babamdan kalan malı sen hemen bitirme*

*Karını babasının evinde üç günden fazla bırakma
Ey, üç günden fazla bırakma*

*İhtiyar Tazret öldü, dünyadan gitti
Üç gün, üç gece cenaze yemeğini verdiler*

*Sonra elçiler dağ arkasına gittiler, diyor
Ey, gittiler de*

*Dağ arkasından karı alıp geldiler
Cabo'ya doğmuş, ey iki oğlan*

*Biri yiğit Kaysın, biri de Bekmırza dediler
Ey, Bekmırza da*

*Onlar annelerinin memesini emmediler
Onlar onu emmeyi, ey istemiyorlar*

*Sonra, bilgeleri çağırıp, böyle soruyorlar
Ey, soruyorlar da*

*Onlar toplanıp böyle soruyorlar
Bunlar dağ adamları olacaklar*

*Siz bunlara buzdan emzikler yapıp koyun
Ey, koyun da*

*Sonra, buz emzikleri yapıp koydular
Oğlanlar buz emzikleri hemen aldılar*

Ösüb, onbeş allarına tolu cetgende
Oy, o cetgende da

Uştuluda gara suvla içdile
Tabuk başdan tav kiyimle, oy, tikdile

Ekisi da bir kibik tav başında ösdüle
Oy, o ösdüle da

Gemirgeviden han konakla keldile
Tazretiğa bu kozu bla, oy, koy bla

Ala keldile da bir oyun bla toy bla
Oy, toy bla da

Har keçege kısır iynek soyalla
Tüş azıkğa semiz irik, oy koyalla

Konaklaşa künde üç mal coyalla
Oy, o coyalla da

Üç kün üç keçeni konaklaşa aldıla
Törtünçü kün hapar sora, oy bardıla

Bekmırza bla Kaysın hapar sordula
Oy, o sordula

Sizniça uzakdan kelgen konaklaşa
Eter işlerin etmey, oy, kayıtmayla

Konaklaşa sormay haparların aytmayla
Oy, o aytmayla da

Biz kelgenbiz cesir tiley, can tiley dedile
Buşman etigiz, çok çakda, oy kelgensiz

Kaytıb ala Cabo Biyge sordula
Oy, o sordula da

Ey çaşla bu konaklaşa süymeyme
Meniça alanı Teyri da, oy süymesin

Üylerine Teyri savlay iymesin dedi
Oy, o iymesin da

Barıgız siz ariuv hürmet etigiz
Kış kelgensiz deb, caznı bolcal, oy, etigiz

Kaytıb sora konaklaşa keldile
Oy, o keldile da

Atabız kartdı burun esin tabmaybız
Bizni Tav ellede allay coruk, oy boladı

Atasından kalgan mülknü kim coysa
Oy, kim coysa da

Ol da atasına halal çaş bolmaz
Tazretten kalıb, bardı eki, oy kart kazak

Kış ketedi, caz cetdi dedi Bekmırza
Bıla endi atlanıb onov, oy, etdile

Nögerle izley, Bızınmga avdula
Oy, oavdulada

*Büyüyüp on beş yaşlarına geldiklerinde
Ey, geldiklerinde de*

*Uştulu 'da pınar sularından içtiler
Tabuk başından dağ elbiseleri diktiler*

*İkisi de aynı şekilde dağ başında büyüdüler
Ey, büyüdüler de*

*Kemirgoy'dan han misafirler geldiler
TazreÜere bu kuzu ile, Koyun ile*

*Onlar geldiler de bir şenlik ile, düğün ile
Ey, düğün ile*

*Her gece kısır inek kesiyorlar
Öğlen yemeği için semiz koç kesiyorlar*

*Misafirlere günde üç hayvan kesiyorlar
Ey, kesiyorlar da*

*Üç gün üç gece misafirleri ağırladılar
Dördüncü gün haber sorup gittiler*

*Bekmırza ile Kaysın haber sordular
Ey, sordular da*

*Sizin gibi uzaktan gelen misafirler
Yapacak işlerini bitirmeden dönmezler*

*Misafiri ağırlayan sormadan hikayelerini anlatmazlar
Ey, anlatmazlar da*

*Biz gelmişiz esir isteyip, can isteyip dediler
Affedin, yok zamanda gelmişsiniz*

*Dönüp onar Cabo Bey'e sordular
Ey, sordular da*

*Ey delikanlılar bu misafirleri sevmiyorum
Benim gibi onları Tanrı da sevmesin*

*Evlerine Tanrı sağ-salim göndermesin dedi
Ey, göndermesin de*

*Gidin siz güzelce hürmet ediniz
Kış gelmişsiniz deyip, bahara süre verin*

*Dönüp sonra misafirlerine geldiler
Ey, geldiler de*

*Babamız yaşlıdır, eski aklını bulamıyoruz
Bizim dağ köylerinde öyle kanun vardır*

*Babasından kalan malı kim bitirirse
Ey, kim bitirirse de*

*O da babasına hayırlı evlat olmaz
Tazret'ten kalmış vardır iki ihtiyar erkek köle*

*Kış bitti, bahar geldi dedi Bekmırza
Bunlar şimdi çıkıp istişare ettiler*

*Arkadaşlar arayıp, Bızınmga 'ya gittiler
Ey, gittiler de*

Nögerge Rahay ulu Toknu aldıla
Izi bla Ullu Çegemge, oy avdula

Anda tıynışlı nögerle tabmalla
Oy, o tabmalla da

Saldıla da Ullu Bashanna bardıla
Anda Orusbiylanı Biy Küçükünü, oy aldıla

Kaytıb ala Holam sırtında kaldıla
Oy, o kaldıla da

Kaysınnı koşha şışlik tiley iydile
Ala Kaysınnı şışlik mal, oyoermelle

Cazdı, kozu-gitçe, koy-arık delle
Oy, o delle da

Orusbiy ulu Rahay ulun ciberdi
Ol a bir kaşha irik alıb,oy keldi

Anı aşab, Ullu Malkarga keldile
Oy, o keldile da

Cuvuknu, tefini da kaldırmay sordula
Ataları Cabo Biyni, oy sormalla

Sormalla da, bıla bu col ofimalla
Oy, o ofimalla da

Atlandıla da, Uştuluğa bardıla
İnnirlikde kalavur koşha, oy cetdile

Tav başında ak cugutur kördüle
Kaysın barıb, ak cuguturnu, oy öltürdü ki

Rahay ulu da anı koşha keltirdi
Oy, o keltirdi da

Biy Bekmırza bılay aytıb söleşdi
Kartlarıbızdan men alay, oy eşitgenme

Ak cuguturnu cüzge tergegendile
Oy, o tergegendile da

Anı etinden aşab, şorpaşm içmey kim catsa
Körür kıynılığm tüşünde, oy köredi

Bekmırza sora ma alay etib cathandı
Oy, o cathandı da

Anı tanı bir aman bla athandı
Ey, Kaysın! Bir aman tüşle, oy körgenme

Bu col bizge col tüldü, kaytayık
Oy, o kaytayık a

Atabızın Kabartı polkda körgenme
Börü tonunu eki cenni da, oy kesilib

Kospartıda kalasın kördüm oyulub
Oy, ooyulub

Ağaç keserge Musuk tavga çıkganek
Andan atdık, kesib, oy eki ilkiçni

*Arkadaş olarak Rahay oğlu Tok'u aldılar
Peşi sıra, Ullu-Çegem 'e gittiler*

*Orada münasip bir arkadaş bulamadılar
Ey, bulamadılar da*

*Çıkıp Ullu Bashan'a gittiler
Oradan Orusbiyelerin Bey Küçük'ü aldılar*

*Dönüp onlar Holam tepesinde kaldılar
Ey, kaldılar da*

*Kaysın 'ı çiftliğe kebablık istemeye gönderdiler
Onlar Kaysın a kebablık hayvan vermediler .*

*Bahardayız, kuzu küçük, koyun zayıf dediler
Ey, dediler de*

*Orusbiy oğlu, Rahay oğlunu gönderdi
O ise bir benekli koçu alıp geldi*

*Onu yiyip, Ullu Malkar'a geldiler
Ey, geldiler de*

*Akrabanın, arkadaşın hepsini sordular
Babaları Cabo Bey'i sormadılar*

*Sormadılar da, bunlar bu sefer inayet etmediler
Ey, inayet etmediler de*

*Çıktılar da, Uştulu 'ya gittiler
Akşam vakti gözcü (sınır) çiftliğine vardılar*

*Dağ başında beyaz dağ keçisi gördüler
Kaysın gidip, beyaz dağ keçisini öldürdü*

*Rahay oğlu da onu çiftliğe getirdi
Ey, getirdi de*

*Bey Bekmırza böyle söyleyip konuştu
Yaşlılarımızdan ben öyle duydum*

*Beyaz dağ keçisini yüze saymışlar
Ey, saymışlar da*

*Onun etinden yiyip, çorbasını içmeyip kim yatarsa
Başına gelecek felaketi rüyasında görüyor*

*Bekmırza sonra aynen öyle yapıp yatmış
Ey, yatmış da*

*Onun gecesi çok zor geçmiş
Ey, Kaysın! Kötü rüyalar görmüşüm*

*Bu yol bize yol değil, dönelim
Ey, dönelim de*

*Babamızı Kabardey kıtasında gördüm
Kurt kürkünün iki yeni de kesilip
Kospartı 'da kalesini gördüm yıkılıp
Ey, yıkılıp*

*Ağaç kesmeye Musuk dağına çıkmıştık
Ondan attık, kesip, ey iki sırığı*

Ala ketdile Ullu Çerekge kömülüb
Oy, o kömülüb a

Ol ekisi biz bolurbuz korkama
Bu colubuz col bolmaz deb, oy aytama

Keçegi tüş, kündüz işge kelecı dedi
Oy, o kelecı da

Ey, Bekmırza! Tüşden korkub, biz kaytsak
Çeget elde kızbay biy tenlege, oy ne aytırbız

Biz kelgenbiz konaklanı işleri üçün
Oy, o işleri üçün a

Tüş değenin cukulanı bogudu
Tüşge ıynanftan adamlanı, oy cogudu

Tüşden korksak, katmlaga ne ayhrbız
Oy, o ne aytırbız a

Ala tartıb, tav artma avdula
Küçük bla Tok suvdan ötalma, oy kaldıla

Bekmırza bla Kaysın Ebze kalağa bardıla
Oy, o bardıla da

Ebze Biyni çaşm urlab çıkdıla
Kaysınm colda ayağın cel, oy tuthandı

Men kalama Bekmırza, sen bar değendi
Oy, o değendi da

Seni koyub, men ketalmam dedi ol
Izlarmdan a bir Ebze ayın, oy cetgendi

Ceter cetmez kılıç uruş etgendi
Oy, o etgendi da

Atılmay kaldı ol batımı kazmıçı (sesli tüfek)
Baytal boldu da bu ayırım, oy azmıçı

Biy Bekmırza al sermeşde ölgendi
Oy, o ölgendi da

Caralı Kaysın a suv çuçurga kirgendi
Tashaçı Ebze karab anı, oy körgendi

Sen ölese, sarıkulaknı (kılıç) manna ber dedi
Oy, o ber dedi da

Kaysın kılıçnı sabımdan tutub uzatdı
Ebze korktu, sabin, oy sabin uzatsafı a dedi

Burnundan turub sora sabin uzatdı
Oy, o uzatdı da

Burnundan tutub sora anna sabm uzatdı
Kılıçnı alırğa Ebze da, oy uzaldı

Aylandırıb, sabımdan tutub sermedi
Oy, o sermedi da

Kılıç bla Ebzeni eki böldürdü
Oy-hoy, Kaysın! Urub, oy koyayen dedi

*Onlar gittiler Ullu-Çerek'e gömülüip
Ey, gömülüip de*

*O ikisi biz oluruz die korkuyorum
Bu yolumuz yol olmaz deyip söylüyorum*

*Geceki rüya, gündüz işe elçidir dedi
Ey, elçidir de*

*Ey, Bekmırza! Rüyadan korkup, biz dönsek
Orman köyünde korkak bey arkadaşlara ne söyleriz*

*Biz gelmişiz misafirlerin işleri için
Ey, işleri için de*

*Rüya dediğin uykuların bokudur
Rüyaya inanan insanların yokluğudur*

*Rüyadan korkarsak, kadınlara ne söyleriz
Ey, ne söyleriz de*

*Onlar çekip, dağ arkasına gittiler
Küçük ile Tok ırmaktan geçemeyip kaldılar*

*Bekmırza ile Kaysın, Ebze (Gürcü-Svan) yurduna
gittiler
Ey, gittiler de*

*Ebze beyinin oğlunu kaçırıp çıktılar
Kaysın in yolda bacağını romatizma tutmuş*

*Ben kalıyorum Bekmırza, sen git demiş
Ey, demiş de*

*Seni bırakıp, ben gidemem dedi o
Peşlerinden ise bir Ebze kafilesi yetişmiş*

*Yetişir yetişmez kılıç mücadelesi yapmış
Ey, yapmış da*

*Atılmayıp kaldı o yiğidin sesli tüfeği
Kısırak oldu da bu kafilenin cıvızı*

*Bey Bekmırza ilk vuruşta ölmüş
Ey, ölmüş de*

*Yaralı Kaysın ise şelaleye girmiş
CasMS Ebze bakıp onu görmüş*

*Sen ölüyorsun, sarı kabzalıyı (kılıcı) bana ver dedi
Ey, ver dedi de*

*Kaysın kılıcın kabzasından tutup uzattı
Ebze korktu, kabzasını, ey kabzasını uzatsana dedi*

*Ucundan tutup sonra kabzasından uzattı
Ey, uzattı da*

*Ucundan tutup sonra ona kabzasını uzattı
Kılıcı almaya Ebze de uzandı*

*Çevirip, kabzasından tutup yakaladı
Ey, yakaladı da*

*Kılıç ile Ebze 'yi ikiye böldü
Ey-hey, Kaysın! Vuruveriyordun dedi*

Urmagan esem, atlab bir körçü değendi
Oy, o değendi da

Ebze, Kaysmna karab, türlendi
Sora, arlak atlab, ekige, oy bölündü
Kaysın da kılıcı bla suvga kömüldü.

Gapalav

Öksüz bolub ösgeñ edin Gapalav
Köb kıyınlık körgeñ edin Gapalav

Sen carlılaga tayançak boluvçaneñi
Ala üçün söznü tavkel saluvçanen

Karıvsuzlaga sen köpür saluvçanen
Anasına cigit tuvğan Gapalav

Eki egeçini artha etgeneft
Cer üeşgeñ cerge çıgıb kelgeneft

Karıvsuzlanı unutmağız degenen
Anasına cigit tuvğan Gapalav

Istavatda toguz kazan kaynaydı
Can-canmda toguz kama oynaydı

Oy, künde toguz kama cıltraydı
Anasına cigit tuvğan Gapalav

Artha turmay, namısıfia uyalıb
Sermeşese, kızıl kanna boyalıb

Toguz kişi da can-canından alıb
Anasına cigit tuvğan Gapalav

Can bermedin, toguzovlan tüygünçü
Can bermedin, toguz kama kirginçi

Cıgılmadm, toguz kama kirginçi
Anasına cigit tuvğan Gapalav

Atan cokdu közlerini cumarga
Anan cokdu kan başını cuvarga

Egeçift da cok kuçaklab alarga
Anasına cigit tuvğan Gapalav

Otun kömüldü, eşiğın cabıldı
Carlı, öksüz, barı sarma cilaydı

Çotçalada katının kızlay kaldı
Anasına cigit tuvğan Gapalav!

Kaşavbiyni Cırı

Biy Bekmırzaga tuvğan edi dört ulan
Tamadalarmı atı
Kamgut biy Anı kiçisini atı
Elbuzduk Anı kiçisini ah
Kaşavbiy Em kiçilerini atı Gilastan

*Vurmadıysam, çıkıp bir gör bakalım demiş
Ey, demiş de*

*Ebze, Kaysın 'a bakıp, değiştı
Sonra, biraz öteye gidip, ikiye bölündü
Kaysın da kılıcı ile ırmağa gömüldü.*

Gapalav

*Öksüz kalıp büyümüşün Gapalav
Çok zorluklar görmüşün Gapalav*

*Güçsüze arkadaş idin Gapalav
Annesine yiğit doğan Gapalav*

*Sen fakirlere dayanak oluyordun
Onlar için sözü cesurca söylüyordun*

*Güçsüzlere sen köprü koyuyordun
Annesine yiğit doğan Gapalav*

*İki kız kardeşini geri çevirmiştin
Toprak paylaşılan yere çıkıp gelmiştin*

*Güçsüzleri unutmayın demiştin
Annesine yiğit doğan Gapalav*

*Çiftlikte dokuz kazan kaynıyor
Dört bir yanında dokuz kama sallanıyor*

*Ey, güneşte dokuz kama parlıyor
Annesine yiğit doğan Gapalav*

*Geri durmayıp, haysiyetinden çekinip
Savaşyorsun, kızıl kana boyanıp*

*Dokuz kişi de dört bir tarafını sarıp
Annesine yiğit doğan Gapalav*

*Can vermedin, dokuz kişi dövene kadar
Can vermedin, dokuz kama girene kadar*

*Yıkılmadın, dokuz kama girene kadar
Annesine yiğit doğan Gapalav*

*Baban yok gözlerini yummak için
Annen yok kanlı başını yıkamak için*

*Kız kardeşin de yok kucaklayıp ağlamak için
Annesine yiğit doğan Gapalav*

*Ateşin söndü, kapın kapandı
Fakir, öksüz, hepsi sana ağlıyor*

*Çotçalarda karın kız kaldı
Annesine yiğit doğan Gapalav!*

Kaşavbiy'in Şarkısı

*Bey Bekmırza'ya doğmuş idi dört oğlan
Büyüklerinin adı Kamgut
Bey Onun küçüğünün adı Elbuzduk
Onun küçüğünün adı Kaşavbiy
En küçüklerinin adı Gilastan*

Gilastan sabanladan eşekleni sürüvçü
Kaşavbiy kızları kelin otovda
İçgi sözlerin bilivçü
Tamadaları Kamgut Biy
Cesirlikge cürüvçü

Kamgut Biy Goşayahni körgendi
Sabiş kızları içinde

Seyir bir ariuv kızçık
Buzugubolmayüsünde

Kamgut Biy anı urladı, bir kişi da körmedi
El-Curtuna keltirdi, birevge da bermedi

Eltib anı emçek anasına bergeni edi
Zamanına kelse alırma deb anı kölüne kelgen edi

Anam, meni asırgança, munu da aşıra
Bir kişiğe körgüztmey

Asıradı anı ceti cıl cer üyünde
Birevge da körgüztmey

Kamgut Biyini emçek anası anı atma
Goşayah Biyçe atadı

Anı katına adam koymayın
Birgesine catadı

Kamgut Biy anı emçek anasında
On ceti alı cetgen kün

Barıb anı alay körgendi
Kamgut Biy, anı körgenley

Aşhı katın bolluğun bilgendi
Kuvanftandan kesin tıyalmay

Keşi allına külgendi
Anı körüb, Goşayah Biyçe süyündü

Goşayah Biyçeni haparı
Tav ellege bilindi

Goşayah Biyçe, bılay ayıtb küy etdi Men algı
burun Kamgut Biyge barganma

Köb çaşamay, Kamgut Biyden
Tul katınla y kalganma

Karındaşları ne eterelle
Men Kamgut Biyden kalmasam

Elbuzduk kara cer kabhayedi
Men anna barmasam

Sora men Kaşavbiyge barganma
Kaşav Biyini bar edi emçek karındaşı

Ol a kim edi deb sorsagız
Hadavcukları Gürgök Biy

Kaşavbiyim taymay anna konakga bara edi
Kaşavbiyim ariuv edi

Gilastan tarlalardan eşekleri kovalayan srai
Kaşavbiy kızların gelin odasında
Gizli sözlerini bilen
Büyükleri Kamgut Bey
Esir yakalamaya giden

Kamgut Bey, Goşayah'ı görmüş
Kız çocuklarının içinde

Muhteşem bir güzel kız çocuğu
Özürü olmayıp üzerinde

Kamgut Bey onu kaçırdı, kimse de görmedi El-
Curt köyüne getirdi, kimseye de vermedi

Götürüp onu süt annesine yermiştii
Çağına geldiğinde alırım diye gönlüne gelmişti

Annem, beni koruduğum gibi, bunu da koru
Kimseye göstermeden

Korudu onu yedi yıl yer altı evinde
Kimseye de göstermeden

Kamgut Bey'in süt annesi onun adına
Goşayah Biyçe koydu

Onun yanına kimseyi bırakmayıp
Beraberinde yattıyor

Kamgut Bey onun süt annesinde
On yedi yaşı geldiği gün

Gidip onu öyle görmüş
Kamgut bey onu görünce

İyi kadın olacağını anlamış
Sevincinden kendisini tutamayıp

Kendi kendine gülmüş
Onu görüp Goşayah Biyçe sevindi

Goşayah Biyçe'nin haberi
Dağ köylerinde öğrenildi

Goşayah Biyçe, böyle söyleyip ağıt yaktı
Ben ilk önce Kamgut Bey'e varmışım

Çok yaşamayıp, Kamgut Bey'den
Dul Kadın olarak kalmışım

Kardeşleri ne yapacaklardı
Ben, Kamgut Bey'den kalmasam

Elbuzduk kara toprağa girseydi
Ben ona varmasam

Sonra ben Kaşavbiy'e varmışım
Kaşavbiy'in var idi bir süt kardeşi

O da kim idi diye sorsanız
Hadavcukların Gürgök Bey

Kaşavbiy'im durmadan ona misafir gidiyordu
Kaşavbiy'in güzel idi

Gürgök Biyni katınım
Közü anna karavçu edi

Sora bir kün Gürgök Biyni katını
Kaşavbiyge aythandı

Sen ariuvsa közüm sanna karaydı
Tıyalmayma çaş cürekni

Cüregim sanna taraydı
Sen meni emçek karındaşımı katmışa

Seni bla men ol işni etalmam
Goşayah Biyçeni koyub seni bla ketalmam

Biyçe bılay aytıb cılaydı
Bashan başı tarak-tarak kayala

Ala bir birine avgayedile
Men çaşagan bu tav özenne
Kara kanla cavgayedile

Cılay-cılay Goşayah, Kaşavbiyden tiledi
Gürgöklaga barma sen, bir palahı cetmesin
katınım

Hıynı-mıynı biledi
Etgen muratına cetginçi, ol seni koymaz

Kanından da toymaz
Ol sanna eterin etginçi

Gürgök biyni katını
Kaşavbiyden tünnülüüb
Boza bla ot bergendi

Boza içib mıyıkların sürtgenley
Mıyıkları kollarına kelğendi

Mıyıkların alay bolub körgende
Gencetayga minfiendi

Andan sora ol kaçıp, Dağıstanfta kirgendi
Dağıstanda bir usta katırını haparın bilgendi

Ol katın aytdı, Kaşavbiyni körgende
Men sanna karamam, katınlıkğa almasan

Sav eterge men boynuma alama
Meni koyub, sen üyüfie barmasan

Ol katırını alıb, kirgenley anı koynuna
Mıyıkları erlay keldi ornuna

Alaşa boylu edi ol katın Uzalıb,
kübürge cetalmay edi

Kaşavbiyni ırazı etalmay edi
Bir kün katım, uzalıb kübürge

Cetalmaganın körgende
Kaşavbiy anna külğendi

Gürgök Bey'in karısının
Gözleri onu arzuluyordu

Sonra bir gün Gürgök Bey'in karısı
Tutamıyorum genç kalbimi

Sen güzelsin, seni arzu ediyorum
Engel olamıyorum genç kalbime

Kalbim seni istiyor
Sen benim süt kardeşimin karışısın

Seninle ben o işi yapamam
Goşayah Biyçe'yi bırakıp seninle gidemem

Prences böyle söyleyip ağlıyor
Bashan başı sıra sıra kayalar

Onlar birbirleri üstüne düşselerdi
Benim yaşadığım bu dağ vadisine
Kara kanlar yağsadyılar

Ağlaya ağlaya Goşayah, Kaşavbiy'den diledi
Gürgöklere gitme sen, bir belası gelmesi karısının

Büyü-müyü biliyor
Umut ettiği şeye kavuşuncaya kadar o seni bırakmaz

Kanından da doymaz
O sana yapacağını yapmadan

Gürgök Bey'in karısı
Kaşavbiy den umudu kesip
Boza ile zehir vermiş

Bozayı içip bıyıklarını sürttüğünde
Bıyıkları ellerine gelmiş

Bıyıklarının öyle olduğunu gördüğünde
Gencetay'a binmiş

Ondan sonra o kaçıp, Dağıstan 'a girmiş
Dağıstan 'da bir Lokman-Hekim kadının haberini
öğrenmiş

O kadın söyledi, Kaşavbiy'i gördüğünde
Ben sana bakmam, karılığa almazsan

iyileştirmek boynumun borcu
Beni bırakıp, sen evine gümezsen

O kadınla evlenip, girince onun koynuna
Bıyıkları hemen geldi yerine

Kısa boylu idi o kadın
Uzanıp sandığa yetişemiyordu

Kaşavbiy'i mutlu edemiyordu
Bir gün kadın, uzanıp sandığa

Yetişemediğini görünce
Kaşavbiy ona gülmüş

Kanşavbiy aytmasa da, katın anı külgenin
bilgendi

Nek külese, barmıdı seni katının

Bar ese, uzunmudu sanları Men
bileme, unutmaysa sen anı

Bardı meni Goşayah deb
Uzun boylu katının

Cüregimden ketmeydi
Uzun kara saçları

Anı amaltın tas boldular
Bekmırzanı saçları

Sora katın anfta aythandı
Bar endi canından süygen
Goşayahı bir kör deb

Cıl közüne kaytıb manna kelmesen
Bolcalı bardı mıyıklarını tüşer

Darman berdi cıl közüne içerge
Anı bla biyagmlay mıyıkları tüşerge

Kanşavbiy gencetayga minnendi
Çaba-corta Bashan taba kelgendi

Goşayah Biyçe anı izley aylannanın
Alayda sorub hapar bilgendi

Andan urub El-Curtuna kelgendi
Canından süygen Goşayahı körgendi

Sora tohtab çaşarga murat etgendi
Manna Allah buyurgan bolur değendi

Cıl közüne cetgende
Biyagı darmanını kabhanma ;

Mıyıklarımı,
algınca Eki tabhanma
koluma kelib tab

Açuvlanıb mıyıklanı
Kolumdan atıbçaçhanma

Dağıda aylanıb biyagı
Dağıstanna kaçannma

Kanşavbiy
Goşayahdan Bılay aytıb tiledi

Men öleme seni üçün
Seni kımija etib körmesem

Entda kaytıb kelirme
Bu avruvdan ölmesem

Goşayah Biyçe uyaldı
Uyalsa da ne etsin

Kımija katın
Çaçm iydi allına

Üy túbünde çürüdü
Çaçın iyib sırtına

*Kanşavbiy söylemese de, kadın onun güldüğünü
anlamış*

Neden gülüyorsun, var mıdır senin karın

*Var ise, uzunmudur vücudu
Ben biliyorum, unutmuyorsun sen onu*

*Vardır benim Goşayah diye
Uzun boylu karım*

*Yüreğimden gitmiyor
Uzun siyah saçları*

*Onun yüzünden yok oldular
Bekmırza'nın oğulları*

*Sonra kadın ona söylemiş
Git şimdi canından çok sevdiğin
Goşayah'ı bir kere gör diye*

*Yıl sonuna dönüp bana gelmezsen
Süresi var bıyıkların düşer*

*İlaç verdi yıl sonunda içmeye
Onunla yine bıyıklarının düşmesine*

*Kanşavbiy, Gencetay'a binmiş
Koşa-koşa Bashan tarafına gelmiş*

*Goşayah Biyçe onu arayıp dolaştığım
Orada sorup haber öğrenmiş*

*Oradan çıkıp El-Curt köyüne gelmiş
Canından çok sevdiği Goşayah'ı görmüş*

*Sonra durup yaşamayı umut etmiş
Bana Allah'ın dediği olur demiş*

*Yıl sonu geldiğinde
Yine ilaçtan içmişim*

*Bıyıklarımı, önceki gibi
İki elime gelip bulmuşum*

*Öfkelenip bıyıkları
Elimden atıp dağıtmışım*

*Tekrar dönüp yine
Dağıstana kaçmışım*

*Kanşavbiy, Goşayah'tan
Böyle söyleyip diledi*

*Ben ölüyorum senin için
Seni çıplak görmezsem*

*Yine dönüp gelirim
Bu hastalıktan ölmezsem*

*Goşayah Biyçe utandı
Utansa da ne yapsın*

*Çıplak kadın
Saçını bıraktı önüne*

*Evin içinde yürüdü
Saçını bırakıp sırtına*

Çaçı cabdı sanların
Bir zatın da körmedi

Kaşavbiyni muratı
Bir fayda da bermedi

Ne eteyim, tişiruvnu kımıjası
Ersi boladı, korssem, kölüm çıgar edi

Har tişiruvnu çaçı, Goşayahniça, uzun bolsa
Tişiruv barı çaçı içine bugar edi.

Goşayah Biyçeni Küyü

Kaşavbiyim tas bolgandı
İzleyme da tabmayma

Kaşavbiyim ketgenli bir keçeni
Belimi teşib catmayma

Cıla, cıla canilik
Carlı Goşayah

Men ne eteme da kelgen colun körmeyme
Börü bolub, kara ağaçha kirmesem

Ne eterimi bilmeyme
Kim ölü, bu biyleni küçlerinden kutulub

Kaşavbiyim tura bolur
Birlede cesir bolub tutulub

Kaşavbiyni izley-izley
Kan çabhandı eki közüme

Nek iynannganem Hadavcukları
Kahme biyçeni sözüne

Karaçaç bolgandı Goşayahni nögeri
Kel Karaçaç, kara taşhabarayık
Cılay-cılay, kara taşni uzununa carayık

Men da carılama, sen da canı
Kara taş deb cılayık

Kel Karaçaç, kara taşdan
Töben targa karayık

Kaşavbiyim kele ese
Cürügenlege sorayık

Kelmey ese, cılay-cılay turayık
Bıyağı kanlı kayağa örledik

Aylandık da kara taşdan atlandık
İzledik da, Kaşavbiyni tabmadık

Kaşavbiyimi tabmazlığımı bilgenme
Kaşavbiyim iyi idi, ah demezden
Ol tögerek ariuv kala üyün bolsa

Bek de aşhı edi içinde
Goşayah kibik kara kaşlı birin bolsa

Karaçaç, Kaşavbiy ketgendi
Mından ozub arı tavga

Saçı örttü vücudunu
Bir şeyini de görmedi

Kaşavbiy'in umudu
Bir fayda da vermedi

Ne yapayım, kadının çıplağı
Çirkin oluyor, görsem, tiksindiririm

Her kadının saçı, Goşayah'ınki gibi uzun olsa
Bütün kadınlar saçlarının içine gizlenirdi.

Goşayah Biyçe'nin Ağttı

Kaşavbiy'im kaybolmuş
Ariyorum da bulamıyorum

Kaşavbiy'im gideli bir gece bile
Üzerimi çıkarıp yatmıyorum

Ağla, ağla, çatlayasınca
Zavallı Goşayah

Ben ne yapıyorum da geldiği yolu görmüyorum
Kurt olup, kara ormana girmesem

Ne yapacağımı bilmiyorum
Kim ölü, bu beylerin zorundan kurtulub

Kaşavbiy'im duruyor dur
Bir yerlerde esir olup yakalanıp

Kaşavbiy'imi araya araya
Kan gelmiş iki gözüme

Neden inanmıştım Hadavcukların
Kahpe prensesin sözüne

Karaçaç imiş Goşayah'in arkadaşı
Gel Karaçaç, kara taşta gidelim
Ağlaya ağlaya kara taşı enine yaralım

Ben de çatlıyorum, sen de çatla
Kara taş deyip ağlatalım

Gel Karaçaç, kara taştan
Aşağı vadiye bakalım

Kaşavbiy'im geliyorsa
Geçenlere soralım

Gelmiyorsa, ağlaya ağlaya duralım
Yine kanlı kayaya tırmadık

Dolaştık da kara taştan çıktık
Aradık da, Kaşavbiy'i bulamadık

Kaşavbiyimi bulamayacağımı bilmişim
Kaşavbiyim iyi idi, ah demeden
O yuvarlak güzel kale evin olsa

Çok iyi olur idi
Goşayah gibi kara kaşlı bir tanen olsa

Karaçay, Kaşavbiy gitmiş
Bumdan geçip öteki dağa

Altın savga seni bolsun
Kaşavbiy karap canız bir
Körmeklik meni bolsunl

Kan içüvden arı ötgendi gencetaynı ızları Meni
kibik cılay kalsırüa, meni bu kaygıga salganla
Botaşları sarı çaçlı kızları

Ala esegiz alıgız
Kabırımı Kart Curtha salıgız

Kaşavbiyim, seni üçün
Köb kıynlık körgenme

Aylana kelib, Karaçayda
Aman bla ölgenme

Kaşavbiyim, sen kelsen
Kün betni çarıthan
Kenden kesin tanıthan

Kememi körürse
Meni tüzlügüm bar ese
Sen da meniça ölürse

Haparımı aytırıla
Karaçaynı kartları

Meni bu küne koygan
Hadavcukları it bıççelerini
Bolgayedı bir da kalmay artları!

Ekisida Bir Kün Oldüle

Siz tınmlagız, da men aytayım
Eki süygenni küyünden

Oy, eki ölü ma alay çıksın
Seni cavunu üyünden

Lüba da, men da toyga baruvçek
Bir biribizni bilgenley

Sav segiz cılnı biz a turganek
Bir birni tatlı süygenley

Karandaş kıyuvçu meni cülgüçüm
Men anı çiti alayım

Atam, Lübanı manna alçı dep '
Ayıbı taşılab, tiledim

Atamdan manna cuvab bolmadı
Sansızlab koygan bolmasa

Ata namıs deb nege çürüğün?
Sözünü esge almaza

Sav segiz cılnı içinde Lüba
Sinnened bütev sanıma

Duniya çaşavum oldu deb turayem
Ölüb keterik canıma

Altın hediye senin olsun
Kaşavbiy'i bakıp yalnız bir
Görmek benim olsun

*Kan içmekten öteye geçmiş Gencetay'ın izleri Benim
gibi ağlayarak kalsınlar, beni bu derde koyan
Botaşların sarı saçlı kızları*

*Alıyorsanız alınız
Mezarımı Kart Curt köyüne koyunuz*

*Kaşavbiyim senin için
Çok zorluklar gördüm*

*Dolaşıp gelip Karaçay'da
Kötü olup öldüm*

*Kaşavbiyim sen gelsen
Güneşin yüzümü aydınlatan
Uzaktan kendisini tanıtan*

*Gemiye görürsün
Ben doğru isem
Sen de benim gibi ölürsün*

*Hikayemi anlatırlar
Karaçay'ın ihtiyarları*

*Beni bu güne koyan
Hadavcukların it prenseslerinin
Olsaydı hepsinin sonları!*

İkisi de Aynı Gün Öldüler

*Siz dinleyin de ben anlatayım
İki sevgilinin ağıtı hakkında*

*Ey, iki ölü işte öyle çıksın
Senin düşmanının evinden*

*Lüba da, ben de düğüne giderdik
Birbirimizi tanıyarak*

*Tam sekiz yıl biz durmuştuk
Birbirimizi tatlı tatlı severek*

*Kurşun kalemi açan benim küçük bıçağım
Ben onu keskin alayım*

*Babam, Lüba'yi bana al, diye
Ayıbı atıp, diledim*

*Babamdan bana cevap gelmedi
Önemsemekten başka*

*Baba namusu diye neye uyayım
Sözünü dikkate almaza*

*Tam sekiz yıl içinde Lüba
Sinmişti bütün vücuduma*

*Dünya hayatım oydu diye duruyordum
Ölüp gidecek canıma*

Da, men süygenni atam süymeydi
Sözüme akıl iyemeydi

Ƙadar alay ese çokdu madarım
Ölsem da kara kıymeydi

Manna da sormay, bir başha kızga
Atabız nekâh etgendi

Keşi uşathan kelinni alıb
Ol muratına cetgendi

Küyöv nögerle kızga keldile
Meni boluş üyge eltdile

Ah, Lüba kesin cipge asdı deb
Kızçıkla çabıb cetdile

Sanım titireb, cüregim çançdı
Lübasız kalay turayım?

Lüba da kesin meni üçün asdı
Men da kesimi urayım

Boluş üyümde kağıt tiledim
Cazarga kağıt bermedi

Men boluş üyde kesimi urdum
Lübaçık anı körmedi

Küyö nögerle kelinne bara
Lübaçık karab körgened

Ala kelinni alıb kelginçi
Ol kesin asıb ölgened

Lübaçık cipge asılıb turad
Terk barıb anı boşlagız

Ekevnü bir kün soydurdu atam
Anı canazıma koşmağız

Soyumga soygan kart kara koyunu
Kozusu kaldı makıra

Hasan boluş üyge kirib kelgendi
Kelin otovga çakıra

Manna keltirgen kız kelinigiz
Menden kızlayın ol kalsın

Anı bek süyüb alğan atamdı
Meni üçün anna ol barsın

Toyga cıyılğan kızla çaşla da
Cilayla cavun burçaklay

Men boluş üyde can ala turub
Anam kelgened kuçaklay

Ölsem da bir da ketmeyd esimden
Lübanı ariuv nalları

Cahanim otda alay küygeyed
Meni atamı sanları

*Benim sevdiğimi babam sevmiyor
Sözüme dikkat vermiyor*

*Kader böyleyse çok çarem
Ölsem de karalar giymiyor*

*Bana sormadan bir başka kıza
Babamız nikah yapmış*

*Kendi beğendiği gelini alıp
O arzusunu gerçekleştirdi*

*Damadın arkadaşları kıza geldiler
Beni damat evine götürdüler*

*Ah, Lüba kendisini iple astı, diye
Kızlar koşup geldiler*

*Vücudum titreyip, yüreğime sancı girdi idili
Lüba'sız nasıl yaşayayım*

*Lüba da kendisini benim için astı
Ben de kendimi vurayım*

*Damat evimde kağıt istedim
Yazmaya kağıt vermedi*

*Ben damat evinde kendimi vurdum ;
Lübaçık onu görmedi*

*Damat arkadaşları geline giderken
Lübaçık bakıp görmüştü*

*Onlar gelini alıp gelmeden
O kendini asıp ölmüştü*

*Lübaçık ipe asılı duruyor
Hemen gidip onu serbest bırakın*

*İki insanı aynı gün yok etti babam
Onu cenazeme bırakmayın*

*Kesilecek kart kara koyunun
Kuzusu kaldı bağırıp*

*Hasan, damat evine girip gelmiş
Gelin odaya çağırıp - .....*

*Bana getirdiğiniz kız oğlan kız geliniz
Benden kız oğlan kız o kalsın*

*Onu çok severek alan babamdır
Benim için ona o varsın*

*Düğüne toplanan kızlar, delikanlılar da
Ağlıyorlar küçük dolu tanesi gibi*

*Ben damat evinde can verirken
Annem gelmişti kucaklayıp*

*Ölsem de hiç gitmiyor aklımdan
Lüba'nın güzel halleri*

*Cehennem ateşinde öyle yansaydı
Benim babamın vücudu*

Kanna boyalgan buvun sagatım
Keşi közümden körüğüz

Kelgen kelinni mıdah etmeyin
Karındaşıma berigiz

Oy, bizden kalgan kızla, çaşla da
Siz bizden ülgü alıgız

Carınız keşim cerge basdırmay
Lüba bla birge salıgız

Küyöv nögerge barmay kalganem
Siltavga başım avruydu deb

Da meni anam cılay bolmazmı
Cannız öldü çaşım deb

Lübanı körürge bir bek termildim
Cannız bir körüb ölsem

Ay igisagan Lübacık bla
Uç künnü çaşab ölsem

Oy, bizni oram, buşuvlu oram
Adamdan neçik tolgandı

Oy, meni anam, artık da atam
Neçik günahlı bolgandı.

Aktamak

Beş alımda beşikde
On alımda cıyınna

Ey, onbeşinci alımda deyme
Tübedim süygen da kıyınna

Kayalada suv cumarık
Köllede culduz uçanlay

Ey, kalay süygenem men seni, ariuv
Avzundan sözün çıkıganlay

Bukulu tavda va miri kiyik
Cürür colların saklayma

Ey, tav elleni karmab aylandım
Men senden ariuv tabmayma

Bezdirgende naz terekle
Cel ursa, cennil kalıtray

Ey, sen tiyregizden çıgıb tüberesen
Kün çıkıgan kibik da cıltray

Suv boynunu tarlan
Çaprak uçunda balları

Ey, suv kemişden sıydamdı süyegi
İygen altındandı sanları

Suv boynunu terekleri
Cel bla kelmeyd ebleri

*Kana boyanan bilek (kol) saatim
Kendi gözümden görünüz¹.*

*Gelen gelini üzmeyin
Kardeşime veriniz!*

*Ey, bizden kalan kızlar, delikanlılar da
Siz bizden örnek alın*

*Tek başıma kendimi toprağa gömmeyip
Lüba ile birlikte koyun*

*Damat arkadaşlığına gitmemiştim
Sebep olarak başım ağrıyor diye*

*Şimdi benim annem ağlamıyor mudur?
Yalnız öldü oğlum diye*

*Lüba yi görmek için çok istedim
Tek bir kere görüp ölseydim*

*Ah keşke Lübacık ile
Üç gün yaşayıp ölseydim!*

*Ey, bizim sokak, üzüntülü sokak
İnsanlardan nasıl dolmuş*

*Ey, benim annem, daha çok da babam
Ne kadar günah sahibi olmuş.*

Aktamak

*Beş yaşımda beşikte
On yaşımda gruba*

*Ey, on beşinci yaşımda, diyorum
Karşılaştım aşk denilen zorluğa*

*Kayalarda sülin
Göllerde yıldız uçuşması gibi*

*Ey, nasıl sevmiştim ben seni, güzel
Ağzından sözün çıkınca*

*Dumanlı dağda ise bin geyik
Yürüyeceği yollarını bekliyorum*

*Ey, dağ köylerini araştırıp gezdim
Ben senden güzel bulamıyorum*

*Bezdirdiğinde ladin ağaçları
Rüzgar vursa, hızlı titreyip*

*Ey, sen mahallenizden çıkıp uğrarsan
Güneş çıkmış gibi de titreyip*

*Irmak kenarının geçitleri
Yaprak ucunda balları*

*Ey, su kemişinden parlaktır kemiği (vücudu)
Som altındandır vücudu*

*Irmak kenarının ağaçları
Rüzgarla gelmiyor imkanı*

Ey, seni manfia kızgandıla
Honşularıgızım köbleri

Min, Aktamağım, faytonna deyme
Sen kobuz soga, çaykala

Ey, menda barırma seni sol canında
Söleşgenifie cuvab da kaytara

Min Aktamağım, faytonna deyme
Hamut salganma tor atha

Ey, cay isside bezgek bolursa
Alıb keteyim naratha

Baliy çibin kefi keter
Kanatın cayıb, bal eter

Ey, acal imbaşmda, umut tav başında
Etgen muratma kim ceter

Kel Aktamak, uçayık
Biz ayga salam berirge

Ey, sen mınçak inci, men bazar küzğü
Bazardan oynay da kelirge

Tavlaga togay salmasam
Tüzde fayton bla barmasam

Ey, çerde oburla asayla seni
Havaga mekâm salmasam

Seni bir turşunun cav cilik
Bir türsünün ak kaymak

Ey, manfia cürek avruv bergendi
Uçhan köz, ariuv Aktamak

Kızıl kala, ak kala
Terinizde bappuş çaykala

Ey, sen ariuvlukga tartıb öç alsan
Men da ciğitlikge da mahtana

Atıfı ayıtıb, atıma minsem
Çaphın boladı corgası

Ey, biz ekibizge zaran bolgannı
Da kara şaytan kargasın

Boşboyun bolub boşadım Atamı
mülkün taşladım

Ey, kök kayaya öşün urganca
Bir kıyın işni başladım

Öltürme meni etgen antıma ,
Bılay cuvuk oltur katıma

Ey, Anisat derge tamam uyalsam
Aktamak derme atına

Atalgan atıfı Anisat
Atagan atım Aktamak

*Ey, seni bana kıskanıyorlar
Komşularınızın çoğu*

*Bin, Aktamak'im, faytona, diyorum Sen
kopuz çalıp, sallanıp*

*Ey, ben de giderim senin sol yanında
Konuştuğuna cevap da verip*

*Bin, Aktamak'im, faytona, diyorum
Koşum halkasını koydum doru ata*

*Ey, yaz sıcağında sıtma olursun
Alıp gideyim çamlığa*

*Bal arası uzak gider
Kanağını yayıp bal yapar*

*Ey, ecel omuzunda, umut dağ başında
Arzu ettiğı muradına kim ulaşır?*

*Gel Aktamak, uçalım
Biz aya selam vermeye*

*Ey, sen boncuk inci, ben pazar aynası
Pazardan oynayıp gelmeye*

*Dağlara togay koymasam
Düzlükte faytaon ile gitmesem*

*Ey, yerde büyücüler yiyor seni
Gökyüzüne mekan yapmasam*

*Senin bir görüntün yağ ilik
Bir görüntün de ak kaymak*

*Ey, bana kalp ağrısı vermiş
Uçan göz, güzel Aktamak*

*Kızıl kale, ak kale
Denizde bappuş sallanıp*

*Ey, sen güzelliğe çekip ödül alsan
Ben de yiğitliğime övünüp*

*Adını söyleyip, atıma binsem
Hızlı oluyor yürüyüşü*

*Ey, bizim ikimize zaran olanın
Kara şeytan lanetlesin*

*Avare olup gittim
Babamın malını ittim*

*Ey, boz kayaya göğüs vurmuş gibi
Bir zor işe başladım*

*Öldürme beni ettiğim yemine
Böyle yakın otur yanıma*

*Ey, Anisat demeye büsbütün utanırsam
Aktamak derim adına*

*Koyulan adın Anisat
Koyduğum ad Aktamak*

Ey, aybatlık atın Akbulut
Söleşalmayma tutulub

Cannur bla kögeredi
Cay calpaklanı kırdığı

Ey, İjalada, Maharaladadı
Bu ariuvlanı urluğu

Men ariuvlanı urluğun
Oy üy bağhama sebmesem

Ey, tuthan işimi bişirmey koymay
Belgili ölüb ketmesem

Tavlada togay salmasam
Tüzde fayton bla barmasam

Ey, men ölüb ketsem eki cılagız
Ol Aktamaknı almasam

Oy kayadağı şulesin
Tübünden örge örlesin

Ey, miri atlı bla men barama
Cüz nöger bla tebresin

Min Aktamağım faytonna
Men cem salayım tarpanna

Ey, avuz mardasın berirme
Senne keleşilik aythanna

Min Aktamağım faytonna
Ahmatda barad nögerge

Ey, ayırma faytonna buyruk bergenme
Sanna bir küne cegerge

Min Aktamağım faytonna
Asın omakdan süzülüb

Ey, küyöv cönnerle kelirle
Sıncır salgança tizilib

Min Aktamağım faytonna
Tübeğenne söleşme

Ey, Karaçay namıs demey esen
Başına av atıb küreşme

Min Aktamağım faytonna
Av bla cabma betini

Ey, fayton çaykalsa dariy aşarını
Ol ariuv çımmak betini

Min Aktamağım faytonna
Bazar ginciça kiyinib

Ey, men sol canında oynar barırma
İlaçin kibik iyilib.

*Ey, güzellik adın Akbulut
Konuşamıyorum tutulub*

*Yağmurla yeşeriyor
Yaz yaylalarının çimeni*

*Ey, İjalarda-Maharalardadır Bu
güzellerin tohumu*

*Ben güzellerin tohumunu Ey,
evimin bahçesine atmasam*

*Ey, başladığım işi tamamlamadan bırakmayıp
Anılacak şekilde ölüp gitmesem*

*Dağlarda dolambaçlı yol açmasam
Düzlükte faytonla gitmesem*

*Ey, benim ölüp gidersem iki kere ağlarsınız
Ö Aktamak'ı almasam*

*Ey kayadaki vaşak
Altında yukarı tirmansın*

*Ey, bin atlı ile ben gidiyorum
Yüz arkadaşla hareket etsin*

*Bin Aktamak'im faytona
Ben yem koyayım tarpan ata*

*Ey, ağız ölçüsünü (hediyesini) veririm
Sana elçi gidene*

*Bin Aktamak'in faytona
Ahmat da gidiyor arkadaş olarak*

*Ey, yirmi faytona buyruk verdim
Sana bir güne yetişmeye*

*Bin Aktamak'im faytona
Aşırı şıklıktan süzülüb*

*Ey, damat arkadaşları da gelirler
Zincir koymuş gibi dizilip*

*Bin Aktamak'im faytona
Rastlayana konuşma*

*Ey, Karaçay namus demiyorsan
Başına örtü atıp uğraşma*

*Bin Aktamak'im faytona
Örtü ile örtme yüzünü*

*Ey, fayton sallansa, ipek yer mi
O güzel bembeyaz yüzünü?*

*Bin Aktamak'im faytona
Pazar bebeği gibi giyinip*

*Ey, ben sol yanında oynar giderim -
Laçın gibi eğilip.*

:

Kulina

Ey, senden ariuv körmedim
Kulina Oy men aylanrian curtlada

Sanfia uşatıb gokka hanslanı
Basmay cürüyme sırtlada

Ey, senden ariuv körmedim Kulina
Da men aylannan ellede

Şanna uşatıb sapran çabaklanı
İzleb aylanama Köllede

Ey, sanna kimle da ne aytadıla
Kulina, uyun kururuk

Oy Kulinamı manna koymaydı
Bu şaytan ayak guguruk

Oy canfiur cavub kün tiyse cıltrayd
Ogarı Maranı taşlan

Ma Kulinamı da manna bermeyle
Kanlı Maranı çaşları

Ey, senden sora bolurmu Kulina
Birinci Mayda ak kiygen

Ey, menden teli bolurmu, oy çaşla
Şav ceti cılını kız süygen

Ne küreşsem da darman tabmayma
Kulina salgan caraga

Ah iği sağan, tüşüb kalgayedim
Kulina bolgan Maraga

Ey sanfia da kimle ne aytadıla
Oy, meni ariuv Kulinam

Süyrelgenini da men eşitgenimde
Karanfil boldu duniyam.

Baydımata

Kökge bashıç salganma
Kök bulutlanı çaçarga

Bayrım keçege bolcal salganma
Baydımata alıb kaçarga

Ogarı özenne barganma
Meni minfien atım arımay

Andan ese kalıb kalgayem
Ariuv Baydımata tanımay

Ol başındağı culduzun
Anı ortasında cibegi

Ariuv Baydımata nele aytalla
Cumarık tavuknu cücegi

Kâamar işlete turama
Gitçe egeçim Zubayga

Kulina

*Ey, senden güzel görmedim, Kulina
Ey benim gezdiğim yerlerde*

*Sana benzetip çiçekleri
Basmayıp yürüyorum tepelerde*

*Ey, senden güzel görmedim, Kulina
Benim gezdiğim köylerde*

*Sana benzetip sazan balıklarım
Arayıp geziyorum göllerde*

*Ey, sana kimler ne söylediler
Kulina, evin yıkılsın*

*Ey, Kulinamı bana bırakmıyor
Bu şeytan ayak horoz*

*Ey, yağmur yağıp güneş çıksa parlıyor
Yukarı Mara 'nın taşları*

*İşte, Kulinamı bana vermiyorlar
Kanlı Mara'nın delikanlıları*

*Ey, seriden sonra var mı Kulina
Mayıs 'in birinde beyaz giyen*

*Ey, benden deli var mı, ey arkadaşlar
Tam yedi yıl bir kızı seven*

*Ne kadar uğraşsam da ilaç bulamıyorum
Kulina senin açtığın yaraya*

*Ah keşke, düşüverseydim
Kulina'nın olduğu Mara'ya*

*Ey, sana kimler ne söylüyorlar
Ey, benim güzel Kulinam*

*Sürüklendiğini (zorla kaçırıldığını) ben duyduğumda
Karanlık oldu dünyam.*

Baydımata

*Gökyüzüne merdiven dayadım
Gökyüzündeki bulutlan dağıtmaya*

*Cuma gecesine müddet verdim
Baydımata'ı alıp kaçmaya*

*Yukarı vadiye gittim
Benim bindiğim atım yorulmayıp*

*Bunun yerine kalıverseydim
Güzel Baydımata 'ı tanımayıp*

*O başındaki yıldızın
Onun ortasındaki ipeği*

*Güzel Baydımata'a neler söylüyorlar
Sülünün civcivi*

*Kemer yaptırıyorum
Küçük kız kardeşim Zubtn*

Manna kelmesen cazıvun bolsun
Sosuruklanı caşı Kulayga

Oy kökde bargan çannız kaz
Oy, suv ızında bağır taz

Oy sıylı Allah senden tileyme
Ariuv Baydımattı manna caz

Çürüğüz alanla barayık
Tav ağaçlaga karayık

Tamadalarımız bardı deb
Katınsız kalay kalayık

Çalan ayak çartlab çıkganma
Eşik allında kırdıkga

Menden kalsan cazıvun. bolsun
Ma Oruslanı Dıdısha

Buyruk berib teri iyleteme
Men atımdağı ayılga

Menden kalsan cazıvun bolsun
Oy Tambiylanı Mayılga

Altın togay sallıkma
Minnen atıma nohtaga

Menden kalsan cazıvufı bolsun
Oy Albotlanı Sohtaga

Çalan ayak çabıb çıkganma
Üyübüzünü allı kıravga

Menden kalsan cazıvufı bolsun
Toturkullanı Garavga

Oy, okuy-okuy men tursam
Men İlyasını ceterme

Ariuv Baydımattıcnı alıb kelirem
Tomay uruşsa va ne eterme

Oy başıbızda ayıbız
Ol tolmaganlay cartılay

Izmdan karab kalganma
Men sagat kibik kaltıray

Oy başıbızda ayıbız
Ol alay ariuv tögerek

Şeni amaltınbolganma
Üyübüzden çıkgan abrek

Oy túbümdegi toru at
Kara çilleden cali bar

Men süygenimi allıkma
Manna kimni davu bar

Temir betli cepken tikdirlikme
Oy, subay ösgen sanıma

*Bana varmazsan kaderin olsun
Sosurukların oğlu Kulay'a*

*Ey, gökte giden yalnız kaz
Ey, ırnak kenarında bakır leğen*

*Ey, kıymetli Allahım senden diliyorum
Güzel Baydımattı bana yaz*

*Yürüyün dostlar gidelim
Dağ ağaçlarına bakalım*

*Büyüklerimiz var diye .
Kansız nasıl kalalım*

*Çıplak ayakla atılıp çıktım
Kapı önündeki çimenliğe*

*Bana gelmezsen kaderin olsun
işte Orusların Didiş'a*

*Buyruk verip deri yumuşattırıyorum
Ben atımın kolan kayışına*

*Bana gelmezsen kaderin olsun
Ey, Tambiyelerin Mayii'a*

*Altın halka koyacağım
Bindiğim atın yularına*

*Bana gelmezsen kaderin olsun
Ey, Albotların Sohta'ya*

*Çıplak ayakla koşup çıktım
Evimizin önündeki karağıya*

*Bana gelmezsen kaderin olsun
Toturkulların Girav'a*

*Ey, okuyup-okuyup ben dursam
Ben İlyas'a yetişirim*

*Güzel Baydımattıcnı alıp gelirdim
Tomay kızarsa ne yaparım?*

*Ey, başımızda ayımız
O dolun ay olmadan yarı halde*

*Arkasından bakıp kaldım
Ben saat gibi titreyerek*

*Ey, başımızda ayımız
O öyle güzel yuvarlak*

*Senin için oldum
Evimizden çıkan haydut*

*Ey, akımdaki doru at
Siyah ipekten yelesi var*

*Ben sevdiğimi alacağım
Bana kimin itirazı var*

*Gri renkli elbise diktireceğim
Ey, biçimli vücuduma*

Oy, açuv bolub bir bek kargadım
Kurman bolayım canına

Ol túbümdegi toru atım
Ol çürümeydi çabmayın

Sen da kalıb ketme, canım
Meni dünyada tabmayım.

Caş bla Kızını Cırı

Üyübüzünü başı ol miyik tavla
Tavlanı túbü tar sızga

Atam berse da kalay barlıkma
Akılsızga, malsızga

Meni atam alay aytadı
Berlik tülme çarlığa

Atam berse da kalay barlıkma
Keşi teli bolgan malsızga

Kütgen koyun min bolsun
Savgan iyneğifi cüz bolsun

Mallanı üyü kurugayed da
Başında aküm az tüz bolsun

Men barsam allay çaşha barlıkma
Barmasam bılay kallıkma

Keşi adamlıkga tırmaşhan
Kiyim üsüne caraşhan

Men barsam allay çaşha barlıkma
Barmasam bılay kallıkma

Ullu cerge minnenne Ceti
tilni tamam bilgenne

Men alsam allay kızını allıkma
Almasam bılay kallıkma

Çaçın cuvub cıygannı Kesin
keçegi toydan uygarnı

Men barsam, allay çaşha barlıkma
Barmasam, bılay kallıkma

Arbazma arba kirgenfie
Istavatında iti ürgenne

Men alsam allay kızını allıkma
Almasam bılay kallıkma

Burun kibik çaçm taragan
Toydan ese tonna karagan

Men barsam allay çaşha barlıkma
Barmasam bılay kallıkma

Sırtta cılkı tıyganna
Kancıgaga arkan burganfta

Men alsam, allay kızını allıkma
Almasam bılay kallıkma

*Ey, öfkelenip çok beddua ettim
Kurban olayım canına*

*O akımdaki doru atım
O yürümüyor koşmadan*

*Sen de kalıp gitme, canım
Beni dünyada bulmadan.*

Delikanlı ile Kızın Şarkısı

*Evimizin önü o yüksek dağlar
Dağların altı dar çizgi*

*Babam verse de nasıl gideceğim
Akılsıza, fakire*

*Benim babam öyle söylüyor
Vermeyeceğim fakire*

*Babam verse de nasıl gideceğim
Kendi deli olan zengine*

*Güttüğü koyunun bin olsun
Sağdığı ineğin yüz olsun*

*Hayvanlar yok olsaydı da
Başında az da olsa akli olsun*

*Ben varırsam öyle delikanlıya varacağım
Varmazsam böyle kalacağım*

*Kendisi adam olmak için uğraşan
Elbisesi üzerine yakışan*

*Ben varırsam öyle delikanlıya varacağım
Varmazsam böyle kalacağım*

*Yüksek mevkiye gelene
Yedi dili tam bilene*

*Ben alırsam öyle kızı alacağım
Almazsam böyle kalacağım*

*Saçını yıkayıp toplayanı
Kendisini gece düğünlerinden keseni*

*Ben varırsam öyle delikanlıya varacağım
Varmazsam böyle kalacağım*

*Bahçesine araba girene
Çiftliğinde köpeği havlayana*

*Ben alırsam öyle kızı alacağım
Almazsam böyle kalacağım*

*Eskisi gibi saçını tarayan
Düğün yerine kürke bakan*

*Ben varırsam öyle delikanlıya varacağım
Varmazsam böyle kalacağım*

*Tepede yulku durdurana
Eğerinin terkisine ip bağlayana*

*Ben alırsam öyle kızı alacağım
Almazsam böyle kalacağım*

Kaşları bilay kenen kıyılğan
Bir kesekçik toydan tıyılğan

Men alsam allay kızını allıkma
Almasam bilay kallıkma

Ertidenbla ertde turgannı
Meşinanı katı burgannı

Men barsam allay çaşha barhkma
Barmasam bilay kallıkma

Altın kama takganfta
Alay acirge bakganna

Men alsam allay kızını allıkma
Almasam bilay kallıkma

Başında aküm tygannı
Telige örge turgannı

Men barsam allay çaşha barhkma
Barmasam bilay kallıkma

Tenlerine akıl üleşgen
Cetev bla keşi küreşgen

Men alsam allay kızını allıkma
Almasam bilay kallıkma

Cannız karaganlay körgeenin algannı
Kiyimnibiçib salgannı

Men barsam allay çaşha barhkma
Barmasam bilay kallıkma

Kaçda sogum kaklagan Başın
katın sözleden saklagan

Men barsam allay çaşha barhkma
Barmasam bilay kallıkma

Kıymhkda onsuzun saklagan
Zavuklukda, tennin coklagan

Men barsam allay çaşha barhkma
Barmasam bilay kallıkma

Ol alay kara tanıgan
Halkına alay caragan.

Tavkan

Meni süygenim Tavkan bolgandı
Tav kiyikleni maravçu

Seni tanıganlı kesim bolganma
Kellik coluna karavçu

Ol ullan özenne kün tiymeydi Tavkan
Men kün tiygenfie barhkma

Ala esen a alçı oy Tavkan
İşimi kenfie sallıkma

*Kaşları böyle uzaktan çekilmiş
Biraz düğünden kesilen -*

*Ben alırsam öyle kızı alacağım
Almazsam böyle kalacağımı*

*Sabah erkenden kalkanı
Makinayı iyi çevireni*

*Ben varırsam öyle delikanlıya varacağım
Varmazsam böyle kalacağım*

*Altın kama takana
Öyle aygırı besleyene*

*Ben alırsam öyle kızı alacağım
Almazsam böyle kalacağım*

*Başında aklını tutanı
Deliye karşı çıkanı*

*Ben varırsam öyle delikanlıya varacağım
Varmazsam böyle kalacağım*

*Arkadaşlarıyla akıl paylaşan
Yedi kişiyle tek başına uğraşan
Ben alırsam öyle kızı alacağım
Almazsam böyle kalacağım*

*Bir bakınca gördüğünü alanı
Elbiseyi biçip koyanı*

*Ben varırsam öyle delikanlıya varacağım
Varmazsam böyle kalacağım*

*Güzde et kurutan
Başını kan sözünden koruyan*

*Ben varırsam öyle delikanlıya varacağım
Varmazsam böyle kalacağım*

*Zorlukta güçsüzü koruyan
Mutlulukta dostunu arayıp soran*

*Ben varırsam öyle delikanlıya varacağım
Varmazsam böyle kalacağım*

*O öyle okur yazar olan
Haikına öyle faydalı olan*

Tavkan

*Benim sevdiğim Tavkan olmuş
Dağ geyiklerini gözleyen*

*Seni tanıyalı kendim oldum
Gelecek yolunu gözleyen*

*O büyük vadiye güneş gelmiyor Tavkan
Ren güneşin olduğu yere gideceğim*

*Alıyorsan al ey Tavkan
İşimi uzağa koyacağım*

İşimi kenfie men salsam Tavkan
Öy, kim çürütür cuvabın

Eki süygenne sebeb bolgannı
Aytıb aytalmayla suvabm

Oy Tavkan tavga ketgendi kızla
Tav kiyikleni mararga

Keligiz kızla birden barayık
Tavkannı allına kararga

Oy, suv boynunda şulesin Tavkan
Kayağa kalay örlesin

Ekibiz süygenden ne payda, Tavkan
Ol atan-anan tilesin

Oy, kolumdağı kumğanım anam
Koban suvundan toymaydı

İçgi sözümü aytırğa kızla
Tavkanım mında Dolmaydı

Tavkanın devle, koymayla meni
Tavlada havle ulanna

Tavkannı beli uşaydı amma
Tüzde aylannan cılanna

Canfu işlennen meni üylerim
Tübü kanna, başı miyala

Tavkandan kuru kalganma kızla
Süygenimdi derge uyala

Gara boynunda üylerin, Tavkan
Alanı başı kancaldı

Men adamladan nek iymeneme
Tavkan köbleden macaldı

Eki süygenne zaran boluvçu
Kara cin kirdi arağa

Orus doktorla kelip karayla
Cürekde küygen caraga

Allına çıgıb karayma Tavkan
Ol sen cürüvçu collaga

Ekibiz birge tüşüb kalgayek
Agaçda teren kollaga.

*İşimi ben uzağa bıraksam Tavkan
Ey, kim iletir cevabını*

*İki sevne aracı olana Söyleyip
bitiremiyorlar sevabını*

*Ey Tavkan dağa gitmiş kızlar
Dağ geyiklerini bulmaya*

*Gelin kızlar hep birlikte gidelim
Tavkan 'in önüne bakmaya*

*Ey, ırmak kenarında vaşak, Tavkan
Kayaya nasıl tırmansın*

*İkimizin sevmesinden ne fayda, Tavkan
O baban-annen istesin*

*Ey, elimdeki ibriğim annem
Koban ırmağından dolmuyor*

*Duygularımı söylemek için kızlar
Tavkanım burada olmuyor*

*Tavkan 'in diyorlar, bırakmıyorlar beni
Dağlardaki serseri delikanlıya*

*Tavkan'in beli benziyor faka
Düzlükte gezen yılana*

*Yeni inşa edilen benim evlerim
Altı tahta, üstü cam*

*Tavkan 'dan ayrı kaldım kızlar :
Sevgilim demeye utanıp*

*Pınar kenarında evlerin, Tavkan
Onların başı tenekedir*

*Ben insanlardan neden çekmiyorum
Tavkan çoklarından iyidir*

*İki sevne zarar veren
Kara cin girdi araya*

*Rus doktorları gelip bakıyorlar
Kalpte yanan yaraya*

*Önüne çıkıp bakıyorum Tavkan
O senin yürüdüğün yollara*

*İkimiz birlikte düşüverseydik
Ormanda derin kanyonlara.*

İynarla / Maniler

Mından karab tanıyım
Künlümden kelgenni
Bermey esen koy anam
Cer kötürüb ölgenni

Gözenekge karayım
Birden sora kazık çok
Meni tenlerimde
Menden başha cazık çok

*Buradan bakıp tanıyorum
Güneyden geleni
Vermiyorsan bırak annem
Yer kaldırıp öleni*

*bakıyorum Birden başka
kazık yok Benim
akranlarımda Benden
başka zavallı yok*

Kökde bargan kanatlı
Kömülüb bara tennizge
Olturuguz tenlerim
Hapar aytayım men sizge

Terek başında almala
Aşayalmayma
Sensiz cer kurusun
Çaşayalmayma

Kündüz kayda bolsam da
Sen esimden ketmeyse
Keçe catsam tüşümde
Manila cuku bermeyse

Bu hallanı aytama
Cüregimde tıyalma
Tavruhunu eteme
Men kartlardan uyalma

Üsüfidegi ayrığın
Temir ituv urganlay
Kelçi kızçık keteyik
Duniya karab turganlay

Cırımı aytayım sarına
Sen kerek edin manna
Sarı ayaklı kuşlardan
Salam ciberdim men sanna

İynar aytıb başladım
Kız esime tüşgende
Cılamaym bolmadım
Senden ayrıılıb ketgende

Bolalmayın men aytırğa
Cüregimde halimi
Seni üçün berir edim
Cetişgende canımı

Suvuk, katı cel kelgendi
Tubanları çaçarga
Allah karuv berse edi
Seni alıb kaçarga

Kökde bargan köksül kögürçün
Urulub tüşdü tennizge
Koymay esegiz atydırıp, hürkge etmeğiz
İynarlarımı aytayım men sizge

Seni kolunda kobuzuft kızçık
Anı tiyekleri uvakdı
Tanguvlarım tınlagız tenle
Kuran okugandan suvabdı

Ah deb ansınıp kökge karasam
Mıdah bolalla bulutla
Atım aytıb cerge karasam
Muvaloolalla kırdıkla

Tavnu başında çeget bavurda
Kiyikle maralla oynayla
Ah keçe bolsa seni közlerin
Meni cuklarga koymayla

Gökyüzünde giden kanatlı
Gömülüp gidiyor denize
Oturun dostlarım
Hikaye anlatayım ben size

Ağacın tepesinde elmalar
Yiyemiyorum
Sensiz toprak kurusun
Yaşayamıyorum

Gündüz nerede olsam da
Sen aklımdan gitmiyorsun
Gece yattığımda rüyamda
Bana uyku vermiyorsun

Bu durumları söylüyorum
Kalbimde engelleyemeyip
Hikaye yapıyorum
Ben ihtiyarlardan utanmayıp

Üzerindeki kırışıklığın
Demir ütü vururken
Gel kızım gidelim
Dünya alem bakarken

Şarkımı söyleyeyim sana
Sen lazım idin bana
San ayaklı kuşlardan
Selam gönderdim ben sana

Mani söyleyip başladım ;
Genç kız aklıma gelince
Ağlamadan duramadım
Senden ayrılıp gidince

İmkan bulamayıp ben söylemeye
Kalbimdeki halimi
Senin için verirdim
Gerektiğinde canımı

Soğuk, sert rüzgar gelmiş
Sisleri dağıtmak için
Allah güç verseydi
Seni atıp kaçmak için

Gökyüzünde giden mavimsi güvercin
Vurulup düştü denize
Bırakmıyorsanız söylettirip, alay etmeyin
Manilerimi söyleyeyim ben size

Senin elinde akordeonun, kız
Onun tuşları küçüktür
Dertlerimi dinleyin dostlar
Kuran okumaktan sevaptır

Ah deyip iç çekip gökyüzüne baksam
Üzgün oluyorlar bulutlar
Adını söyleyip yere baksam
Kuruyorlar çimenler

Dağın başında orman ortasında
Geyikler, marallar oynuyorlar
Ah gece olsa senin gözlerin
Beni uyumaya bırakmıyorlar

Tavnu başın bulut basıb turadı
Anı ortasından uzun karalıb
Meni cüregim avrur tabhandı
Tavnu aylanıb men tebresem

Kab karadı kaşların
Kümüş miyala közlerin
Kurarını hatın ay thanlay
Avzundan çıkgan sözlerin

Bolsam hapar aytadı
Kökde bargan kögürçün
Peterburhha dericın
Barırem seni körür üçün

Keçeden küne köreme
Cüregimi savlay azganın
Savlay Karaçaymı bagasıdı
Süygenimi pismo cazganı

Belimdegi kamerim
Belimi bir bek kurşagan
Sen bolmasan körmedim
Bazar közbavga uşagan

Uzalama cetmeyme
Sen cürügen tavlaga
Seni eşiğin şav bolsun
Avrur saldın sanlaga

Mımdan karab tanıyım
Ak kayanı ayırısın
Kelmegenli alganma
Cüregime kaygısın

Üsündegi çepgenin
Şüyreledı uzundan
Üç sağıtnı karadım
Süygenimi ızından

Minni tavda tubanla
Ala cerge konsunla
Duniya kerek tül edi
Süygenim bla koysunla

Alıb-alıbkarayma
Ak kağıtda ha tına
Cannılmaym kelsena
Manfta etgen antına

Meni bardı iynarım
Alay ariuv ejivü
Cazıvsuz işni kalay süydüm
Allahnı kıynar közüvü

Beri karab bugadı
Kayadağı şulesin
Nakırda söznü koysun da
Keleci iyib tilesin

Süygeni bolgan kalmaydı
Sağış etse azmaydı
Cavuma kelsin süymeklik
Sıylı Allah cazmayın!

*Dağın başını bulut kaplayıp duruyor
Onun ortasından uzun kararıp
Benim kalbim hasta olmuş
Dağı gezip ben başlasam*

*Simsiyahdır kaşların
Gümüş cam gözlerin
Kuran 'in yazısını söylemiş gibi
Ağzından çıkan sözlerin*

*Olursam haber söylüyor
Gökte giden güvercin
Peterburg'a kadar
Giderdim seni görmek için*

*Geceden gündüze görüyorum
Kalbimin tamamen zayıfladığını
Bütün Karaçay'ın kıymetidir
Sevdiğimin mektup yazması*

*Belimdeki kemerim
Belimi çok saran
Senden başka görmedim
Pazar sihirbazına benzeyen*

*Uzaniyorum yetişemiyorum
Senin yürüdüğün dağlara
Senin kapın mahvolsun
Hastalık verdin vücuduma*

*Buradan bakıp tanıyorum
Ak kayanın arasını
Gelmeyeli almışım
Yüreğime kaygısını*

*Üstündeki
Sürükleniyor arkandan
Üç saat baktım
Sevdiğimin arkasından*

*Elbruz dağında sisler
Onlar yere konsunlar
Dünya gerek değildi
Sevdiğimle bıraksınlar*

*Alıp alıp bakıyorum
Beyaz kağıtta yazına
Yanılmadan uysana
Bana yaptığın yemine*

*Benim vardır manim
Öyle güzel vokali
Kadersiz (sonu olmayan) işi nasıl sevdim
Allah 'in üzeceği zamanı*

*Buraya bakıp gizleniyor
Kayadaki vaşak
Şaka sözü bıraksın da
Elçi gönderip istesin*

*Sevdiği olan kalmıyor
Düşünse zayıflamıyor
Düşmanıma gelsin aşk
Yüce Allah yazmadan!*

Ne Eterse?

Kara ağaçda kiyikni
Sen terk barsan ceterse
Emen terek men bolub
Cerge barsam ne eterse?

Emen terek sen bolub
Cerge bathan sen bolsan
Citibalta men bolub
Kesib alsam ne eterse?

Citi balta sen bolub
Kesib alğan sen bolsan
Saban temir men bolub
Cerge kirsem ne eterse?

Saban temir sen bolub
Cerge kirgen sen bolsan
Segiz ögüz men bolub
Tartıb alsam ne eterse?

Segiz ögüz sen bolub
Tartıb alğan sen bolsan
Kök kögürçün men bolub
Uçub ketsem ne eterse?

Kök kögürçün sen bolub
Uçub ketgen sen bolsan
Kara ilaçın men bolub
Kagıb alsam ne eterse?

Kara ilaçın sen bolub
Kagıb alğan sen bolsan
Tan bürtük men bolub
Cayılıb kalsam ne eterse?

Tan bürtük sen bolub
Cayılıb kalğan sen bolsan
Balalı tavuk men bolub
Çöbleb ketsem ne eterse?

Balalı tavuk sen bolub
Çöbleb ketgen sen bolsan
Ölüb kara kabırğa
Kirib ketsem ne eterse?

Ölüb kara kabırğa
Kirib ketgen sen bolsan
Ak kebinin men bolub
Çırmalıb catsam, ne eterse?

Gollü

Oy, ori, oradara!
Ori, oradara!

Ot başında emen cıkkır
Ori, oradara!

Anı içinde zmthı boza
Ori, oradara!

Andan içdim kekirdim
Ori, oradara!

Arı beri sekirdim
Ori, oradara!

Ne Yaparsın?

Kara ormanda geyiği
Sen hızlı gitsen yetişirsin
Meşe ağacı ben olup
Toprağa gidersem ne yaparsın?

Meşe ağacı sen olup
Toprağa batan sen olsan
Keskin balta ben olup
Kesip alsam ne yaparsın?

Keskin balta sen olup
Kesip alan sen olsan
Karasaban ben olup
Toprağa girsem ne yaparsın?

Karasaban sen olup
Toprağa giren sen olsan
Sekiz öküz ben olup
Çekip alsam ne yaparsın?

Sekiz öküz sen olup
Çekip alan sen olsan
Mavi güvercin ben olup
Uçup gitsem ne yaparsın?

Mavi güvercin sen olup
Uçup gitsen sen olsan
Kara laçın ben olup
Hırpalasam ne yaparsın?

Kara laçın sen olup
Hırpalayan sen olsan
Darı tanesi ben olup
Yayılp kalsam ne yaparsın?

Darı tanesi sen olup
Yayılp kalan sen olsan
Yavrulu tavuk ben olup
Yiyip gitsem ne yaparsın?

Yavrulu tavuk sen olup
Yiyip giden sen olsan
Ölüp kara mezara
Girip gitsem ne yaparsın?

Ölüp kara mezara
Girip giden sen olsan
Beyaz kefenin ben olup Sarılıp
yatsam ne yaparsın?

Gollü

Oy, ori, oradara!
Ori, oradara!

Ateş üstünde meşe fıçısı
Ori, oradara!

Onun içinde yulaf bozası
Ori, oradara!

Ondan içtim geçirdim
Ori, oradara!

Oraya buraya sıçradım
Ori, oradara!

Oy, ori, oradara!
Ori, oradara!

Anaları ayırıldıla
Ori, oradara!

Ayırıldıla ne üleşdile?
Ori, oradara!

Üç cıyırma müyüzsüz iynek
Ori, oradara!

Tört cıyırma tübsüz çekek
Ori, oradara!

Cüz bla cıyırma müyüzsüz senek
Ori, oradara!

Oy, ori, oradara
Ori, oradara!

Analanı Biyçokku
Ori, oradara!

Halcarında üç toklu
Ori, oradara!

Sanadım da, biri çok
Ori, oradara!

Bıçağını kını çok
Ori, oradara!

Çabırını çığı çok
Ori, oradara!

Oy, ori, oradara
Ori, oradara!

Analanı Alabay
Ori, oradara!

Töşden ketgen tanalay
Ori, oradara!

Eki ayagm çanalay
Ori, oradara!

Urub iydim bar alay
Ori, oradara!

Oy, ori, oradara
Ori, oradara!

On canına barıgız
Ori, oradara!

Sol canına barıgız
Ori, oradara!

Ayaknı ariuv salıgız
Ori, oradara!

Kuvanç bla kalıgız!
Ori, oradara!

*Oy, ori, oradara!
Ori, oradara!*

*Anneleri ayrıldılar
Ori, oradara!*

*Ayrıldılar ne paylaştılar?
Ori, oradara!*

*Altmış boynuzsuz inek
Ori, oradara!*

*Seksen dipsiz kova
Ori, oradara!*

*Yüz yirmi boynuzsuz dirgen
Ori, oradara!*

*Oy, ori, oradara
Ori, oradara!*

*Anneleri Biyçokku
Ori, oradara!*

*Ahırında üç kuzu
Ori, oradara!*

*Saydım biri yok
Ori, oradara!*

*Kılıcının kını yok
Ori, oradara!*

*Çarığının düğümü yok
Ori, oradara!*

*Oy, ori, oradara
Ori, oradara!*

*Anneleri Alabay
Ori, oradara!*

*Yamaçtan giden dana gibi
Ori, oradara!*

*İki ayağın kızak gibi
Ori, oradara!*

*Vuruverdim git öyle
Ori, oradara!*

*Oy, ori, oradara
Ori, oradara!*

*Sağ tarafa gidiniz
Ori, oradara!*

*Sol tarafa gidiniz
Ori, oradara!*

*Ayağı güzel koyun
Ori, oradara!*

*Mutlu olarak kalınız!
Ori, oradara!*

Sabiy-Beşik Cırla / Ninniler

Tatlı cukula bla kalkığın, kalkıb-kalkıb uyarının
Allahdan igilik kelib kuanmn

*Tatlı uykularla uyukla, uyuklayıp-uyuklayıp uyan
Allah'tan iyilik gelip sevin*

Kul kuançı kula tuz
Başbızga kelsin igi söz

*Kul sevinci, ova
Başımıza gelsin iyi söz*

Bellav, bellav, bellav, balam
Cüz cıllanı çaşa balam

*Ninni, ninni, ninni, yavrum
Yüz yılları yaşa yavrum*

Toguz ulanlı bol balam
Cüz cıllanı çaşavlu bol balam

*Dokuz oğlanlı ol yavrum
Yüz yıllar yaşa yavrum*

Ulanlarını sadakçibolub köreyim
Kızlarını tolu üy bolub köreyim

*Oğlanlarını okçu olup göreyim
Kızlarını aile kurup göreyim*

Apsatıbiz malla bersin basma
Bayrım bersin ulanlarını kaşına

*Apsatımız hayvanlar versin başına
Bayrım versin oğlanlarını kaşına*

Bellav, bellav, böleyim
Seni sarı tonfta çıgıb köreyim

*Ninni, ninni, beşiğe yatırayım
Seni san kürke çıkıp göreyim*

Bellav, bellav, bölekge
Seni bermem kelgen öletge

*Ninni, ninni, sarayım
Seni vermem gelen vebaya*

Lay, lay, lay laylakga
Çaşım kelsin koyla ola

*Lay, lay, lay laylakga
Oğlum gelsin koyunlarla*

Çazlıktan, çaylıktan.
Bellav, bellav, bilivçik

*Yayladan, yaylaktan
Ninni, ninni, yavrucuk*

Seni üçün kelsin allıma
Kara kaşlı kelinçik

*Senin için gelsin karşıma
Kara kaşlı gelincik*

Cıyınlada ayılğan
Kertiçiğe saylannın

*Toplantılarda söylenen
Güvenilir kişi olarak seçil*

Halk da seni mahtasın
Koşda, işde aylarının

*Halk da seni övsün
Çiftlikte, işte gez*

Sav kutulğun beşiğinden, deyme
Oynay kirgin eşiğinden, deyme

*Sağ kurtul beşiğinden, diyorum
'Oynayıp gir kapından, diyorum*

Beşiğini bavı bolsun sarı altın
Sabanların tolu cetib sargalsın

*Beşiğinin ipi olsun san altın
Ekinlerin tam yetişip sararsın*

Seni colun kıyın bolmay, ör bolsun
Seni düşmanım ceter çeri köb bolsun

*Senin yolun zor olmayıp, rahat olsun
Senin düşmanının gideceği yer çok olsun*

Cukla balam, senden algın öleyim
Ertdebla ertde turub köreyim

*Uyu yavrum, senden önce öleyim
Sabah erkenden kalkıp göreyim*

Altınlı uşgokga bav salgın
Kara kaş katırına av salgın

*Altınlı tüfeğe ip bağla
Kara kaşlı karına örtü ört*

Olturur çerin tör bolsun balam
Kiyik colların, ör bolsun balam

*Oturacağı yerin baş köşe olsun yavrum
Çetin yolların, rahat bolsun yavrum*

İgile içinde ayılgın balam
Anan süygença aynığın, balam

*İyiler içinde adın geçsin yavrum
Annenin istediği gibi büyü yavrum*

Bellav, bellav, bölekge
Seni bermem kelgen öletge

*Ninni, ninni, sarayım
Seni vermem gelen vebaya*

Bellav, bellav bul tasın
Seni süymegen adam cilasın

İlay, ilay ilaylasın
Seni kim süymese da
Anı aman ayuv maltasın

İlay, ilay ilaylathan
Allah da saklasın seni palahdan

Beşik bavun cibekden
Üsüfie cabhan cuvurganın okadan

Meni çasım çabıb kelsin eşikden
Sav kutulsun eki canı kanna beşikden
Çabıb kelsin tenleri bla eşikden

Bellav, bellav, balası
Köb kıynlık körgendi munu anası

Meni çasım bir atıb eki öltürsün
Bir colga eki kiyik keltirsın

Bellav, bellav, balası
Olamasın munu tabhan anası
Sav kelsin munu atası

Bellav, bellav, bölençek
Sanfia alırma karakaş ariuv kelinçik

Sanna iyerme atlı bölekle
Sanfia kelgen kelin
Kiydirir manna dariy kölekle

Bellav, bellav, bölekge
Sanna buzarma lavdan kölekge

Bellav, bellav, balası
Mmdan algın ölsün munu anası

Bellav, bellav, balası
Balaçığım caylıklada aylansın

Caylıklada bitgen çuvala
Seni kim kargaşa da
Arma tiysin buvala

Eki közümü çarık etgen çarık balaçık
Kıymlıktan ariuv kalsın canfız balaçık.

*Ninni, ninni, bullasın
Seni sevmeyen insan ağlasın*

*İlay, ilay, ilaylasın
Seni kim sevmese de
Onu kötü ayı çığnesin*

*İlay, ilay, ilaylatan
Allah da korusun seni beladan*

*Beşik ipin ipekten
Üstüne örttüğün yorgan sırmadan*

*Benim oğlum koşup gelsin kapıdan
Sağ kurtulsun iki tarafı tahta beşikten
Koşup gelsin arkadaşları ile kapıdan*

*Ninni, ninni, yavrusu
Çok zorluk görmüş bunun annesi*

*Benim oğlum bir atıp iki öldürsün Bir
seferde iki geyik getirsin*

*Ninni, ninni, yavrusu
Ağlamasın bunu doğuran annesi
Sağ gelsin bunun babası*

*Ninni, ninni, bölençek
Sana alırım kara kaşlı güzel gelincik*

*Sana gönderirim atlı kafileler
Sana gelen gelin
Giydirir bana ipek gömlekler*

*Ninni, ninni, sarayım
Sana yaparım ipekten gömlek*

*Ninni, ninni, yavrusu
Bundan önce ölsün bunun yavrusu*

*Ninni, ninni, yavrusu Yavrucuğum
yaylaklarda dolaşsın*

*Yaylalarda yetişen mantarlar
Sena kim beddua etse de
Ona gelsin diğferi*

*İki gözümü aydınlatan aydınlık yavrucuk
Zorluktan uzak kalsın yalnız yavrucuk.,*

Sabiy Nazmuçukla / Çocuk Şiirleri

Cankoz çıkdı Totur ayda
Suvukayda

Karı horlab, cerni cırıp
Suvuk ayda

Ay kuvandı, kün kuvandı
Suvuk ayda

Cer çaşnadı, karuv aldı
Totur ayda, suvuk ayda

*Kardelen çiçeği çıktı Mart ayında
Soğuk ayda*

*Karı yenip, yeri yarıp
Soğuk ayda*

*Ay sevindi, güneş sevindi
Soğuk ayda*

*Yer parladı, güç aldı
Mart ayında, soğuk ayda*

Cavun, cavım, cav, cav!
Cavlu kalaç bereyim

Kuy, kuy, kuysan a
Kuymak kalaç bereyim

Cav, cav, canım, cav!
Kuvguç unla kuyayım
Çıpçık bolub indirlaga konayım

Saban çıpçık, sak çıpçık
Sabanını tab çıpçık!

Aşlık, zınthı sürgenme
Esen barıb, esen kel

Çoppa taşnı köre kel
Zalimhan bla Malihanfiga
Menden salam bere kel!

Saban çıpçık, sav kel! Umahannı,
Malihanni bek sor

Sorganna salam ayt
Sormaganfia aman ayt!

Ozay

Oy, Ozay, Ozay, Ozay
Kelgenbiz canım Ozay

Bir malçı koşdan, Ozay
Kelgenbiz açdan, Ozay

Kapçıgımda azıgım, Ozay
Kolumda cer kazıgım, Ozay

Çıgıgız da körügüz, Ozay
Birge bir zat berigiz, Ozay

Cırdı tolu etigiz, Ozay
Andan ülüş etigiz, Ozay

Kuvanç küne cetigiz, Ozay
Uyalmasın betigiz, Ozay

Ot başında tuzuguz, Ozay
Erge barsın kızığız, Ozay

Bereketli aşıgız, Ozay
Katn alsın çaşıgız, Ozay

Kelinigiz çaş tabsın, Ozay
Ol da halkga carasın, Ozay

Bergen nasıbha batsın, Ozay
Bermegenni it kabsın, Ozay

Cünlü bolsun koyuguz, Ozay
Çarık bolsun toyuguz, Ozay

Semiz tuvar soyuguz, Ozay
Bizge ülüş koyuguz, Ozay

Ullu kessen, manna kes, Ozay
Gitçe kessen, kolunu kes, Ozay

Yağmur, yağmur, yağ, yağ!
Yağlı çörek vereyim

Dök, dök, döksene Omlet,
çörek vereyim

Yağ, yağ, canım, yağ!
Kurutulmuş unlar dökeyim
Serçe olup harmanlara konayım

Tarla serçesi, hassas serçe
Tarlayı bul serçe!

Arpa, yulaf ektim
Esen gidip, esen gel

Çoppa taşnı görüp gel
Zalimhan ile Malihan'a
Benden selam verip gel!

Tarla serçesi, hoş geldin!
Utnahan'ı, Malihan'ı çok sor

Sorana selam söyle
Sormayana kötü söyle!

Ozay

*Oy, Ozay, Ozay, Ozay
Geldik canım ozay .*

*Bir hayvan çiftliğinden Ozay
Geldik acıkıp, Ozay*

*Heybemde kumanyam, Ozay
Kotumda yer kazıgım, Ozay*

*Çıkın da görün, Ozay
Bize bir şey verin, Ozay*

*Çardağı iyi yapın, Ozay
Öndan pay verin, Ozay*

*Sevinçli güne kavuşun, Ozay
Utanmasın yüzünüz, Ozay*

*Ocak başında tuzunuz, Ozay
Kocaya varsın kızınız, Ozay*

*Bereketli yiyeceğiniz, Ozay
Karı alsın oğlunuz, Ozay*

*Gelininiz oğlan doğursun, Ozay
O da halka faydalı olsun, Ozay*

*Veren kismetli olsun, Ozay
Vermeyeni köpek ısırısın, Ozay*

*Yünlü olsun koyununuz, Ozay
Aydınlık olsun düğününüz, Ozay*

*Semiz sığır kesin, Ozay
Bize pay bırakın, Ozay .*

*Büyük kesersen, bana kes, Ozay
Küçük kesersen, kolunu kes, Ozay*

Sav kalıgız keteyik, Ozay
Koşnu üyge eteyik, Ozay

Oynay, küle kelgenbiz, Ozay
Alğış ete keteyik, Ozay

"Ozay" cırmı cırlaybız, Ozay
Entda kaytıb kelırbız, Ozay.

*Hoşcakalın gidelim, Ozay
Çiftliğı eve yapalım, Ozay*

*Oynayıp, gülüp geldik, Ozay
Dua edip gidelim, Ozay*

*"Ozay" şarkısını söylüyoruz, Ozay
Yine dönüp geliriz, Ozay.*

Sabiy Kubulthan Cırçıkla / Çocukları Şımartmak için Söylenen Şarkılar

Azamatgeriy, meni han atlım, hey
Azamatgeriy, meni kanatlım, hey

Han atlımı atı sarı atdı hey
Arbazında altın terek ornatdı hey

Tüb tamirin Taşlı sırtıdan karatdı hey
Baş çopalma culduzlanı sanatdı hey

Çapırağı karış-karış bola edi da hey
Salkınında cüz min atlı soluyed da hey

Azamatgeriy, han kuşum hey
Azamatgeriy da han kuşum hey

Oy, koyub koygan altındı hey
Eini carıthan carıkdı hey.

Altınlı uşgokga bav salgan çaşım
Buvla öltürüb üyüne bargan çaşım

Maraganm cazmagan çaşım
Ay colovçulukda talmagan çaşım

Cıymlada sabır sözlü çaşım .
Cılkı ızmda çiti közlü çaşım
Atağa, anaga nür canflan çaşım.

Tabir, Tahir, Tahir balam
Tar içinde curlay bargan

Kolda cathan, koyan athan
Tekelege oka sanathan

Teke soygan, gıbit etgen
Han konakga kalit etgen
Athan curu kaçıp ketgen.

Omarçığıımı minnen atı corgadı
Corgadan ötüb, cürüşdü
Aşaganı kup-kuru pirinçdi

Takgan savutları kuru bolatdı
Amanlanı köz körmezge koratdı

Zıngır-mıngır Omarçığıımı nohtası
Arbazında altın terek ornalsın

Kızım, kızım, kız tana
Cürüy edi cüz tana

Cüzüsü da ak tana
Kızım kele mahtana

*Azamatgeriy, benim han adlım, hey
Azamatgeriy, benim kanatlım (kuşum), hey*

*Han adlımın atı sarı attır hey
Avlusunda altın ağaç dikti hey*

*Kökünü, Taşlı tepeden baktırdı hey
Başına yıldızlan saydırdı hey*

*Yaprağı karış karış oluyor idi hey
Gölgesinde yüz bin atlı dinleniyordu hey .*

*Azamatgeriy, han kuşum hey
Azamatgeriy, han kuşum hey*

*Ey, som altındır hey
Köyü aydınlatan ışıktır hey.*

*Altınlı tüfeğe kayış bağlayan oğlum
Geyikler öldürüp evine giden oğlum*

*Nişan aldığına isabet ettiren oğlum
Aylık yolculukta yorulmayan oğlum*

*Topluluklarda sakın konuşan oğlum
Yülki peşinde keskin gözlü oğlum
Babaya, anneye ışık veren oğlum. .*

*Tahir, Tahir, Tahir oğlum
Vadi içinde karaca gibi giden*

*Sarp vadide yatan, tavşan avlayan
Tekelere sırma şerit saydıran*

*Teke kesen, tulum yapan
Han misafirlerine kalit yemeği yapan
Attığı karacası kaçıp giden.*

*Ömerciğimin bindiği atı eşkindir
Eşkinden sonra hızlıdır
Yediği yalnız pirinçtir*

*Kuşandığı silahları sadece çeliktir Kötüleri
göz görmeyecek şekilde yok etti*

*Tıngır-mıngır Ömerciğimin yuları
Avlusunda altın ağaç dikilsin*

*Kızım, kızım, kız dana
Yürüyordu yüz dana*

*Yüzü de ak dana Kızıl
geliyor övünüp*

Kızım kızım kız tana
Kızıma kelir cüz tana

Kızım kızım kız dariy
Kızıma buzarma cüz dariy

Buvla öltürgen balam
Şirtına kötürüb
Üyge keltirgen balam

Kiyik ayaklı
Temir tayaklı balam

Kerpeslenib olturğan
Tohananı tolturğan balam.

Kızım, kızım, kız dana
Kızıma gelir yüz dana

Kızım, kızım, kız ipek
Kızıma bozarım yüz ipek

Geyikler öldüren yavrum
Sirtında kaldırıp
Eve getiren yavrum

Geyik ayaklı
Demir sopalı yavrum

Kabarıp oturan
Tahtı dolduran yavrum.

Hayvanla em Canu varla bla Baylamlı Orçıkla em Nazmuçukla

Kışuvçuk

Gitçe ariuv kışuvsa
Çıçanlaga küçlüse

Appa bla catasa
Kuş tüşekge batasa

Ariuv aşnı süyese
Bermesele tiyese

Kışuv, kışuv, kışuvçuk
Inna beredi sütçük

Suvukga bir da çıkmaysa
Kişiden da bukmaysa

Erkeleyse har kimge
Sıylı konaksa üyge

Betçigini cuvasa
Çıçanlanı kuvasa

Kışuv, kışuv!
Miyav, Miyav!

Açmı boldun?
Hav, hav!

Neşaysa?
Hav, hav!

Catasa murulday
Cuklaysa hurulday

Çıçanlanı koymaysa
Etlerinden toymaysa

Miyav, miyav, miyav kele
Tırnakların açıp kele

Tırnaklıdan kaçıp kele
Dıgı-dıgı-dıgı-dıgı

Kıştik, kıştik
Mıyıgmda üç tuk

Üçüsün da üzdün
Tohanadan tüşdüfi.

Hayvanlar ve Canavarlarla Alakalı Şarkılatı ve Şiirler

Kedicik

Küçük, güzel kedisin
Farelere güçlüsün

Dede ile yatıyorsun
Kuş tüyü döşeğe gömülüyorsun

Güzel yemeği seviyorsun
Vermezlerse değersin

Kedi, kedi, kedicik
Nine veriyor süt

Soğuğa hiç çıkmıyorsun
Kimseden de gizlenmiyorsun

Şımarıyorsun herkese
Değerli misafirsin her eve

Yüzünü yıkıyorsun
Fareleri kovalıyorsun.

Kedi, kedi!
Miyav, Miyav!

Acıktın mı?
Hav, hav!

Ne yiyorsun?
Hav, hav!

Yatıyorsun munldayıp
Uyuyorsun horuldayıp

Fareleri bırakmıyorsun
Etlerinden doymuyorsun

Miyav, miyav, miyav geliyor
Tırnaklarını açıp geliyor

Pençeliden kaçıp geliyor
Dıgı-dıgı-dıgı-dıgı

Kedi, kedi
Bıyığımda üç tüy

Üçünü de kopardın
Tahttan düştün.

Eki Şoh

Eki şoh bar elle
Kişuv bla appa elle

Ekisi da tapcanda
Turmay birge cathanla

Appa cuklaydı huruldab
Kişivçuk a muruldab

Appa tursa uyanıb
Kişuvçuk a kuvanıb

Belçigin örge kötüredi
Közçüklerin appaga cetdiredi

Appa da anı esleb
Kalmasın deb öbkeleb

Kişuv, kişuv harib
Nek uyandın turmay catıb?

Bolursa deyme aç
Haydaçı alay ese kaç

Turub azık bereyim
Andan sora köreyim

Sekirib oynaganıfı
Çerimde meni koymaganmı

İshakçık biraz ösgenley
Beşikden manna köçgenley

Ekigiz nöger bolursuz
Men a biyağı tapcandan

Sizge kuvanıb kararına
Ak sakalımı tararına.

Men kişuvma, kişuvma
Temir tarak tişlime

Gumulanı açama
Çıçhanlanı çaçama
Kaymak alıb kaçama.

Oy, Aymölek, Aymölek
Cıyılğanbız bir bölek

Oynarıkbız bir kesek
Sirt üsünde tal terek

Kurmanlıkga koy kerek
Kobuzçu çok toy kerek

Bizni elde ulla toy
El başında bölek koy

Kaşha koynu tut da soy
Kalğanlarm turma koy

Aymölegim keledi
Çelek sütnü beredi

İki Arkadaş

İki arkadaş var idiler
Kedicik ile dede idiler

İkisi de sedirde
Daima birlikte yatmışlar

Dede uyuyor horuldayıp
Kedicik de mınldayıp

Dede kalksa uyanıp
Kedicik de sevinip

Belini yukarı kaldırmış
Gözlerini dedeye çeviriyor

Dede de bunı farkedip
Kalmasın diye küsüp

Kedicik, kedicik zavallı
Neden uyandın durmadın uyuyup?

Aç olduğunu sanıyorum
Haydi öyleyse çekil

Kalkıp yiyecek vereyim
Ondan sonra göreyim

Sıçrayıp oynamanı
Yerimde beni bırakmadığımı

İhacık biraz büyüyüce
Beşikten elime gelince

İkiniz arkadaş olursunuz
Ben de yine o sedirden

Size sevinip bakarım
Beyaz sakalımı tararım.

Ben kediyim, kediyim
Demir sıralı dişliyim

Mahzenleri açıyorum
Fareleri dağıtıyorum
Kaymak alıp kaçıyorum.

Ey, Aymelek, Aymelek
Toplandık bir grup

Oynayacağız biraz
Tepe üstünde söğüt ağacı

Kurbanlık için koyun gerek
Çalgıcı yok düğün gerek

Bizim köyde büyük düğün
Köy başında bir grup koyun

Benekli koyunu tut da kes
Diğerleri kalsın bırak

Aymeleğim geliyor
Kovadaki sütü veriyor

Sora urub tögedi
Kuyrukçugu tebedi

Aymölekni ulağı
Kurtboladı kulağı

Eşikleni tuvmagı
Ak boladı tuyagı.

Ulakçık

Sakalçığım uzunçuk
Başımda va müyüzçük

Tala çıkda oynayma
Tatlı kırdık otlayma

Men tekeme, tekeme
Aş bermesen keteme

Kökge çıkgan koyanma
Kök Kırdıktan toyama

Bap,bap, bappahan
Sarı teke burma teke

Ulakların makıra
Eçkilerin çakıra

Bap, bap, bappahan
Üy tübünde sarı teke

Aşaganı tan teke
İşlegeni boza teke

Tekeleni oza teke
Bap,bap, bappahan

Sarı teke, burma teke
Koş içine kire teke

Taş üsüne mine teke
Burma teke, burma teke

Kaya ıranda tura teke
Ağaç kabuk kıra teke

Çaçıklanı ura teke
Çırpı büksek, kırka teke

Burma teke, burma teke
Sabiyleni urma teke.

Tayçık

Miyik tavda çaşayma
Arpa, biçen aşayma

Arba, çana tartama
Arı-beri cortama

Ummoçukla kelelle
Canaşa kelelle

Sonra vurup döküyor
Kuyruğu titriyor

Aymeleğin oğlağı
Kurt-böcek oluyor kulağı

Kapıların işlek olmayanı
Beyaz oluyor toynağı.

Oğlakcık

Sakalçığım uzuncuk
Başımda ise boynuzcuk

Bozkır çiyinde oynuyorum
Tatlı çimen otuyorum

Ben tekeyim, tekeyim
Yiyecek vermezsen gidiyorum

Gökyüzüne çıkan tavşanım
Yeşil çimenden doyarım

Gün, gün, güneğik
Sarı teke, kıvırcık teke

Oğlann bağırtıyor
Keçilerin çağırıyor

Gün, gün, güneğik
Ev dibinde sarı teke

Yediği darı teke
Yaptığı boza teke

Tekeleri geçiyor teke
Gün, gün, güneğik

Sarı teke, kıvırcık teke
Çiftlik içine giriyor teke

Taş üstüne bin teke
Kıvırcık teke, kıvırcık teke

Kaya ovuğunda duruyor teke
Ağaç kabuğu kırıyor teke

Çocuklara tosluyor teke
Çalı kıvırsak, yok ediyor teke

Kıvırcık teke, kıvırcık teke
Çocuklara toslama teke.

Taycık

Yüksek dağda yaşıyorum
Arpa, ot yiyorum

Araba, kızak çekiyorum
Oraya-buraya koşuyorum
İnekler geliyorlar
Yan yana geliyorlar

Celinlerin tolturub
Kaymak sütle berelle

Tavuk, ne tapdın?
Gakki

Neetdin?
Satdım

Ne aldın?
Bappu

Neetdin?
Kabdim

O, miyala, miyala
Keselekge menden uyala

Keselekgeni eki canı okadı
Keselekge menden korkadı

O, miyala, miyala
Keselekge menden uyala

Pariy, nek ürese?
Börüleni korkutama

Pariy kuyruğunu nek kışhansa?
Börüleden korkama

Ne Küçlüdü!

Ögüz bara bardı da, buzga cıgıldı

Ey, buz, ne küçlüse!
Küçlü bolsam kesimi künnemi eritirigem?

Ay, kün, ne küçlüse!
Küçlü bolsam bulutha mı kirlilik edim?

Ay, bulut ne küçlüse!
Küçlü bolsam edi, cavunmu cavdurur edim?

Ay, cavun ne küçlüse!
Küçlü bolsam edi, kırdıkını çıkarlıkmı edim?

Ay kırdık, ne küçlüse!
Küçlü bolsam edi, başımda kozulu koylaga
otlatırıkını edim?

Ay, kozulu koy, ne küçlüse! Küçlü bolsam edi,
kozumu konakgamı kesdirlik edim?

Ay, konak, ne küçlüse!
Küçlü bolsam edi, kamaçımı çıçhanna aşatmaz
edim Ay, çıçhan, ne küçlüse!
Küçlü bolsam edi, kesimi kiştikge da aldırılmaz

Süt keselerini doldurup
Kaymaklı sütler veriyorlar

Tavuk ne doğurdun?
Yumurta

Ne yaptın?
Sattım

Ne aldın?
Ekmek

Ne yaptın?
Yedim

O, cam, cam
Kertenkele benden utanıyor

Kertenkelenin iki tarafı simlidir
Kertenkele benden korkuyor

O, cam, cam
Kertenkele benden utanıyor

Köpek, neden havlıyorsun?
Kurtlan korkutuyorum

Köpek kuyruğunu neden kısmışsın?
Kurtlardan korkuyorum

Ne Güçlü!

Öküz gide gide gitti de, buza yıkıldı

Ey, buz, ne güçlüsün!
Güçlü olsaydım kendimi güneşe mi eritecektim?

ne güçlüsün!
olsaydım bulutun arkasında mı
kaybolurdum?

Ey, bulut, ne güçlüsün!
Güçlü olsaydım, yağmur mu yağdırırdım?

çıkartır mıydım?

jüçü olsaydım, üstümde kuzulu koyunları otlatır mıydım?

Ey, kuzulu koyun, ne güçlüsün!
Güçlü olsaydım, kuzumu misafire mi kestirirdim?

Ey, misafir, ne güçlüsün!
Güçlü olsaydım, kamaçımı fareye yedirmezdim

Ey, fare, ne güçlüsün!

Ey, yağmur, ne güçlüsün! Güçlü olsaydım, çimenleri

Ey, çimenlik, ne güçlüsün! Güçlü

Güçlü olsaydım, kendimi kediye yedirmezdim

Ey, güneş, ne güçlüsün! Güçlü

Ay kiştik ne küçlüse!
Ayhay da, küçlüme

Azuv tişlime
Sütdü, etdi aşavum

Kuv castıkdı catıvum
Çıgarama tatıvun.

Börü:

Çıksafi a, borsuk, uyadan çıksan a
Men aythanna esini bir bursan a!

Bu tavladan ol tavlaga barayık
Ol tavladan irik casakla alayık

Borsuk:

Çıkmayma men, börü
Koyçu, çıkmayma

Bu tavladan ol tavlaga barırğa
Ol tavladan irik casakla alırğa

Biz, börü, şaşhan biyler tüyülbüz
Arı barsak, aman bolur künübüz

Ol sözleni meni aldarga aytasa
Meni aşar üçünne çakırasa!

Börü:

Seni aşasam, canmağan otha tüşeyim
Sanlarımı ölgen itle kemirsin!
Kabırımnda ölgen molla okusun

Öşünüme oksuz uşgok atılsın
Süymegenim tüz boynundan tagılsın

Bişgen tavuknu sen allıma keltir
Aşamasam sen meni ur da öltür

Men susuz kalğan tennizge batayım
Etden toyub, kuntuvuşda çatayım

Koydan tolu orunna tagılayım
Anda kişi da körmeyin Kalayım!

Koyçu bla Börü

Börü:

Men kelgenem konakga
Sen konakça körmegen edin
Anı men dert etgen edim

Şöndülede tereklede
Şuv boynunda cerklede

Birko Anıb jyuçugufu kabdım la
eşiğini cabdım

*Ey, kedi, ne güçlüsün!
Elbette, güçlüyüm*

*Sivri dişliyim
Süttür, ettir yediğim*

*Kuş tüyü yastıktır yattığım
Çıkartıyorum tadını.*

Kurt:

*Çıksana, porsuk, yuvadan çıksana
Benim söyledigiime dikkatini versene*

*Bu dağlardan o dağlara gidelim
O dağlardan koç haraçları alalım*

Porsuk:

*Çıkmıyorum ben, kurt
Bırak, çıkmıyorum*

*Bu dağlardan o dağlara gitmeye
O dağlardan koç haraçları almaya*

*Biz, kurt, şaşırılmış beyler değiliz
Oraya gitsek, kötü olar halimiz*

*O sözleri sen beni kandırmak için söylüyorsun
Beni yemek için çağırıyorsun!*

Kurt:

*diyener, zavallı, söyleyip yemiyorlar
Yiyener ben zavallıya benzemiyorlar*

*Seni yersem, yanmayan ateşe düşeyim
Vücutumu ölen köpekler kemirsin!
Mezarımda ölmüş mollalar dua etsin*

*Göğsüme kurşunsuz tüfek atılsın
Sevmediğim tam boynundan asılsın*

*Pişen tavuğu sen önüme getir
Yemezsem sen beni vur da öldür*

*Ben susuz kalan denize batayım Etten
doyup, gündoğumunda yatayım*

*Koyundan dolu ahıra takılayım
Orada kimse görmeden kalayım!*

Çoban ile Kurt

Kurt:

*Ben gelmiştim misafirliğe
Sen misafir gibi görmemiştin
Buna ben çok içermiştim*

*Şimdilerde ağaçlarda
Irmak kenarlarında*

*Bir koyununu yedim
Onunla ocağımı söndürdüm*

Koyçu:

Men kaphan salırma
Senden açvumu alırma

Entda sen kelirse
Anı bla kaphanna tüşerse

Men a terini soyarma
Eltib bazarda satarma

Börü:

Ugay koyçu, kaphanna men tüşmem
Seni men kesime küldürtmem

Entda bir koyunu kabarma
Alay ete koylarını boşarma

Bir col, keçe, börü, koşha kelgendi
Kozuçuknu tutama deb kaphanna tüşgendi

İçmalmay, açuvdan ol ulugandı
Cuklab turgan koyçunu ol uyathandı

Koyçu:

Ma, kördünmü
Kaphanna tüşerse degenem da
Meni bla davlaşma degenem da

Endi sanna eterigimi eterine
Terini soyub, muratıma ceterme.

Hubolçuk

Tavdan avub barasa, hubolçuk
Kuyruğunda tört tamga

Tavdan avub keleşe, hubolçuk
Köz başında bar cara

Avma seni, avma seni, avmalı
Asın terk barma, hubolçuk

Boyun canına ak çağa Asın
terk kaçma hubolçuk

Mannılay carana bir kara!
Avma seni, avma seni, avmalı

Tukuzgü butak sınar, hubolçuk
Aşıguvçunça sen barma

Tukuzgü butak sınımaz, hubolçuk
Tırnaklarını terk sana

Avma seni, avma seni, avmalı
Batır, aksak, ariuv hubolçuk*-

Kamsık çaşıkklaga tutdurma
Örekulak, balköz hubolçuk

Suvga kirsen artha karama!
Avma seni, avma seni, avmalı

Nanik suvçuk içese, hubolçuk
Kaş başını karası

Çoban:

Ben kapan koyarım
Senden intikamımı alırım

Yine sen gelirsin
Onunla kapana düşersin

Ben de derini yüzerim
Götürüp pazarda satarım

Kurt:

Hayır çoban, kapana ben düşmem
Seni ben kendime güldürmem

Yine bir koyununu yerim
Bu şekilde koyunlarını bitiririm

Bir keresinde, gece, kurt, çiftliğe gelmiş
Kuzucuğu yakalayacağım diye kapana düşmüş

Kurtulamayıp, acıdan o ulumuş
Uyuya duran çobanı o uyandırmış

Çoban:

İşte, gördün mü?
Kapana düşersin demiştim
Benimle iddialaşma demiştim

Şimdi sana yapacağımı yaparım
Derini yüzüp, arzumu gerçekleştiririm.

Ayı Yavrucuğu

Dağdan aşır gidiyorsun, ayı yavrucuğu
Kuyruğunda dört benek

Dağdan aşır geliyorsun, ayı yavrucuğu
Gözünün üstünde var yara

Gölge senin, gölge senin, gölgeli
Çok hızlı gitme, ayı yavrucuğu

Boyun tarafına beyaz yaka
Çok hızlı kaçma ayı yavrucuğu

Alın yarana bir baki
Gölge senin, gölge senin, gölgeli

Üvez ağacının dalı kırılır, ayı yavrucuğu
Acele edip sen gitme

Üvez ağacının dalı kırılmaz, ayı yavrucuğu .
Tırnaklarını hemen say

Gölge senin, gölge senin, gölgeli
Cesur, aksak, güzel ayı yavrucuğu

Haylaz oğlanlara yakalattırma
Dik kulaklı, bal rengi gözli ayı yavrucuğu

Irmağa girsen geriye bakma!
Gölge senin, gölge senin, gölgeli

Ahu dudu suyu içiyorsun, ayı yavrucuğu
Kaş başının karası

Sav bolgan ese, körgütçü, hubolçuk
Köz başını carası

Avma seni, avma seni, avmalı
Nanik suvu caraşır, hubolçuk

Boyunçugunu minçağı
Asın terk kaçasa, hubolçuk

Avurlugu kıynaydı
Avma seni, avma seni, avmalı

Anan oynab keledi, hubolçuk
Ertdenlik künnü küzgüsü

Uzaymay köb turgandı, hubolçuk
Ananı bergen külküsü

Avma seni, avma seni, avmalı
Oynamaysa, külmeyse, hubolçuk

Ayga karab çaşama
Orta tavdan ötgense, hubolçuk

Artha aylan da bir kara
Avma seni, avma seni, avmalı.

Buv

Mü) 0 elerim kurukla
Ayaklarım çibıkla

Müyüzlerime karasam
Ala ariuv, subay-subay

Ayaklarım karasam
Eki közüm birça alay değendi buv

Bir col bu itleden kaçan edi
Tüzde ol itleni ozgan edi ,

Buv agaçda kaçıp bara
Ayakl< i canın saklay edile

Eki müyüzü va
Agaçda barırğa çırmay edile

Sora buv bara-bara
Kaim çırpıda
tutuldu

İtle karışlab çabhanda
Müyüzlerin taşlab kutuldu.

**Sabiy Bulcuthan Cırla bla Nazmuçukla,
Tergevlle**

Ertde Birev Bar edi

Ertde birev bar edi
Temir tirev bar edi

Taş tegene bar edi Ağaç
elek bar edi

İyileşmişse gös ter ayı yavrucuğu
Göz başının yarası

Gölge senin, gölge senin, gölgeli Ahu dudu suyu
yarar, ayı yavrucuğu

Boyuncuğunun boncuğu
Çok hızlı kaçyorsun, ayı yavrucuğu

Ağırılığı zorluyor
Gölge senin, gölge senin, gölgeli

Annen oynayıp geliyor, ayı yavrucuğu
Sabahın aynası

Çok fazla zaman geçmeden durmuş, ayı yavrucuğu
Annenin gülmesi

Gölge senin, gölge senin, gölgeli
Oynamıyorsun, gülmüyorsun, ayı yavrucuğu

Aya bakıp yaşama
Ortadaki dağdan geçmişsin, ayı yavrucuğu

Geriye dön de bir bak
Gölge senin, gölge senin, gölgeli.

Geyik

Boynuzlarım sıyrıklar
Ayaklarım çubuklar

Boynuzlarıma baksam
Onlar güzel, gösterişli

Ayaklarıma baksam
İki gözüm aynı şekilde ağlıyor demiş geyik

Bir keresinde bu köpeklerden kaçmıştı
Düzlükte o köpekleri geçmişti

Geyik ormanda kaçıp giderken
Ayakları canını koruyordu

İki boynuzu ise
Ormanda gitmesini engelliyordu

Sonra geyik gide gide
Kalın çalılıkta sıkıştı

Köpekler üzerine koşunca
Boynuzlarını atıp kurtuldu.

**Çocuk Oyalayan Şarkılar ile Şiirler,
Tekerlemeler**

Eskiden Biri Var idi

Eskiden biri var idi
Demir direk var idi

Taş yalak var idi
Ağaç elek var idi

Kumurşanı koy etib
Kumga caygan bar edi

Sennirçgeni at etib
Sırtha çıkgan bar edi

Kart anasın çaş etib
Toyga eltgen bar edi

Kart atasın çaş etib
Katın algan bar edi

Kara suvnu kayna tıb
Kaymak algan bar edi

Ölgen atnı sav etib
Çarişge çabhan bar edi.

Bara Bara Cün Tabdım

Bara, bara, cün tabdım
Cün içinde tarak tabdım

Taraknı ammağa berdim
Amma manna bappu berdi

Bappunu itge berdim
İt manna küçük berdi

Küçükünü koyçuğa berdim
Koyçu manna kozu berdi

Kozunu konakğa soydum
Konak manna kamiçi berdi

Kamiçini cerge urdum
Cer manna cemiş berdi

Cemişni ummoga berdim
Ummo manna süt berdi

Sütünü tabhağa saldım An
canından bir miyav Beri
canından bir miyav

Hap-hup delle da
İçdile da ketdile.

Bir koluma çırak aldım
Bir koluma bıçak aldım

İrni, kuşnu koruy ketdim
Şakmanlaga, soluy, cetdim

Şakmanlanı Biysoltan
Körpe tonunu kiy, Soltan

Cağalaga barayık
Cağa tüpleni saklayık
Kabırgala kaklayık

O, durku, durku
Durkunu içinde kuba ögüz

*Karıncayı koyun yapıp
Kuma yayan var idi*

*Çekirgeyi at yapıp
Tepeye çıkan var idi*

*Yaşlı annesini genç yapıp
Düğüne götüren var idi*

*Yaşlı babasını genç yapıp
Kan alan var idi*

*Pınar suyunu kaynatıp
Kaymak alan var idi*

*Ölen atı diriltip
Yanşa koşan var idi.*

Gide Gide Yün Buldum

*Gide, gide, yün buldum
Yün içinde tarak buldum*

*Tarağı nineye verdim Nine
bana ekmek verdi*

*Ekmeği köpeğe verdim
Köpek bana enik verdi*

*Eniği çobana verdim
Çoban bana kuzu verdi*

*Kuzuyu misafire kestim
Misafir bana kamçı verdi*

*Kamçıyı yere vurdum ,
Yer bana yemiş verdi*

*Yemişi ineğe verdim İnek
bana bana süt verdi*

*Sütü rafa koydum
O tarafından bir miyav
Bu tarafından bir miyav*

*Hüp-hüp dediler de
İçtiler de gittiler.*

*Bir elime meşale aldım
Bir elime bıçak aldım*

*Köpeği, kuşu koruyordum
Sokmanlara, dinlenerek, ulaştım*

*Sakınanların Biysoltan
Körpe kürkünü giy, Soltan*

*Irmak kenarlarına gidelim
Irmak kenarlarını Koruyalım
Kaburgaları kurutalım*

*Hayvan ağılı, hayvan ağılı
Hayvan ağılı içinde san öküz*

Tura turdu da tas boldu
Bu urladı

Bu kesdi
Bu bişirdi

Bu bardı da, iyesine aytdı
Tüyügüz anı, tüyügüz.

Durku, durku
Durku içinde ögüz

Çikçına urladı
Şansız barmak soydu

Orta barmak bişirdi
Baş barmak barısını da tülüşün aşab
Anı üçün bazık bolgandı

Tüyügüz anı, tüyügüz
Eşikge atıb iyigiz.

CuvCuv Çuvala

Cuv cuv cuv ala
Eki çıçhan suv ala

Inna boza bişire
Akka kiyik tüşüre

Bosagadan abına
Sakalçığı kabına

Dıgı-dıgı-dıgı-dıgı-eteyim
Seni birçik tepseteyim.

Cuv cuv cuv ala
Eki çıçhan suv ala

Amma boza bişire
Kelin otdan tüşüre
Appa tisin tüşüre

Tarta-soza, munu çaşla oza
Tarta-soza, munu kızla oza
Tarta-soza, bansın da bu oza

Tönnere, tönnere
Hoynuhçugum, töngere

Buz kathandı, tönnere
Kamıçı bla urganma
Bek urganma, tönnere

Hoynuhçugum tönnere
Bek urganma, tönnere.

Oy, üşüdüm, üşüdüm
Tavdan alma tüşürdüm

Almaçıkını aldıla
Manna zıgıt atdıla

*Dura durdu da kayboldu
Bu çaldı*

*Bu kesti Bu
pişirdi*

*Bu gitti de sahibine söyledi
Dövün onu, dövün.*

*Hayvan ağılı, hayvan ağılı
Hayvan ağılı içinde öküz*

*Serçe parmağı çaldı
İşaret parmağı kesti*

*Orta parmak pişirdi
Baş parmak hepsinin payını yiyip
Onun için şişman olmuş*

*Dövün onu, dövün
Dışarı ativerin.*

Cuv Cuv Çuvala

*Cuv cuv çuvala
İki fare su alıyor*

*Nine boza pişiriyor
Dede geyik avlıyor*

*Eşik kapısına takıldı
Sakalı sıkıştı*

*Gıdı-gıdı-gıdı-gıdı yapayım
Seni bir kere dans ettireyim.*

*Çuv cuv çuvala
İki fare su alıyor*

*Nine boza pişiriyor
Gelin ateşten indiriyor
Dede dişini düşürüyor*

*Çekiyor-uzatıyor, bunu oğlanlar geçiyor
Çekiyor-uzatıyor, bunu kızlar geçiyor
Çekiyor-uzatıyor, hepsini de bu geçiyor*

*Dön, dön
Topacım, dön*

*Buz sertleşmiş, dön t
Kamçı ile vurdum
Sert vurdum, dön*

*Topacım dön
Sert vurdum dön.*

*Oy, üşüdüm, üşüdüm
Dağdan elma düşürdüm*

*Elmacığı aldılar
Bana yaprak attılar*

Men zığıtha bazarem,
Teren uru kazarem

Teren uru, beş ečki
Beş ečki da bir ulak

Ulakçık a kaydadı?
Kazançıkda kaynaydı

Omar eşikte oynaydı
Omar ketdi oturma

Kar cabışdı butuna
Kar tuldü, kamişdı

On barmağı kümüştü
Al tişleri hırısdı.

Bir değen nedi?
Birincide menme

Eki değen nedi?
Bir adamnı eki közüdü

Üç değen nedi?
Üç kıl bolmay kobuz soğulmaz

Tört değen nedi?
Törtgüllemez at çapmaz

Altı değen nedi?
Altı koş bla saban sürgen aç bolmaz

Ceti değen nedi?
Cetegeyle ceti aylanmay, tan atmaz
Cetiğe deri kim aytmaz?

Cetegeyle ceti culduz
Temirkazak carınız culduz

Cetegeyle ceti aylanmay, tan atmaz
Adam ceter çerine cetmey, kaytmaz

İt üredi
Konak keledi

Konakga koy soyduk
Aşadık toyduk
Artdaga da koyduk

Entda konak kelir
Manfia illavla berir
***

Ummola kelelle
Kaydan, kaydan kelelle?

Kara töşden kelelle
Kara töşnü nesi bar?

Kartı-kurtu, keşi bar
Üsüne kathan tonu bar

Ullu küçlü kolu bar
Adam kirmez colu bar

Ben yapağa güvenirdim
Derin çukur kazardım

Derin çukur, beş keçi
Beş keçi, bir oğlak

Oğlacık nerede?
Kazançıkta kaynıyor

Omar dışarıda oynuyor
Omar gitti yatağına

Kar yapıştı bacağına
Kar aeğil, kamiştır

On parmağı gümüştür
Ön dişleri seyrektiler.

Bir denen nedir?
Birincide benim

İki denen nedir?
Bir adamın iki gözüdür

Üç denen nedir?
Üç tel olmayınca kopuz çalınmaz

Dört denen nedir?
Dört nala olmadan at koşmaz

Altı denen nedir?
Altı çiftlik ile tarla süren aç kalmaz .

Yedi denen nedir?
Büyük ayı yıldız topluluğu yedi kere dönmeden sabah
olmaz
Yediye kadar kim sayamaz?

Büyük ayı yıldız topluluğu yedi yıldızdır
Kutup yıldızı yalnız yıldız

Büyük ayı yıldız topluluğu yedi dönmeden sabah olmaz
İnsan gidecek yerine gitmeden dönmez

Köpek havlıyor
Misafir geliyor

Misafire koyun kestik
Yedik doyduk
Sonraya da bıraktık

Yine misafir gelir
Bana oyuncaklar uetü
***

İnekler geliyorlar
Nereden, nereden geliyorlar?

Tepeden geliyorlar
Tepenin neyi var?

Yaşsı-maşlısı, kendisi var
Üstüne sertleşen kürkü var

Büyük güçlü eli var
İnsan giremez yolu var

Otovunda toyu bar
Halcarında koyu bar

Kaban atar çaşı bar
Otha ashan çoyunu
Külde bolur oyunu

Kak-kak kargala
Kamiş tübü çarkala

Açı suvda balıkla
Tiyre içinde cilkıla

Cılkı kimni cılkısı?
Kaziy ulu Kammolatnı cılkısı

Kammolat kavrı ketgendi?
Mal coluna keğendi
***

Kak-kak kargala
Kanatları corgala

Teren kolda barlıkla
Tiyresinde cilkıla

Bu cılkı kimni cılkısıdı?
Ademeyni cılkısıdı

Ademey kayda?
Karanfil bavda

Çoh-çoh eçkile
Kafıkıldagan tavukla

Çüyüldegen çipçıkla
Biz eteyik zavukla
***

Kak-kak, kargala
İssi suvga barganla

Kak-kak kargala
Kamiş tübü çarkala

İssi suydan kayıthanla
Hayır hapar aythanla

Oy, ulla kuş, ulla kuş
Kel da manna töşek et
Kırtçagadan eşek et

Taş tiysin butuna
Uluy Dargın curtuna

Kanm-kununu kazanna
Karı kirin şavdana

Şavdançıkdan ne çıkar?
Karı-karı böz çıkar

Akıllından ne çıkar?
Sabır-sabır söz çıkar
***

Bir, eki, üç, dört, beş
Bar da buznu sen teş

*Evinde düğünü var
Ahırında Koyunu var*

*Yaban domuzunu vuracak oğlu var
Ateşe asılan kazanı
Külde olur oyunu
****

*Gak-gak kargalar
Kamiş altı kamiş parçaları*

*Acı suda balıklar
Mahalle içinde yulkılar*

*Yulki kimin yulkısı?
Kaziy oğlu Kammolat'in yulkısı*

*Kammolat nereye gitmiş?
Hayvanların yoluna gitmiş
****

*Gak-gak kargalar
Kanatları hızlılar*

*Derin vadide varlıklar
Mahallesinde yulkılar*

*Bu yulki kimin yulkısıdır?
Ademey'in yulkısıdır?*

*Ademey nerede?
Karanlık ahırda*

*Tüylü-tüylü keçiler
Gıdaklayan tavuklar*

*Öten serçeler
Biz olalım mutlu
****

*Gak-gak, kargalar
İssi-suv'a gitmişler*

*Gak-gak kargalar
Kamiş altı kamiş parçaları*

*İssi-suv'dan dönmüşler
Hayırlı haber söylemişler
****

*Oy, büyük kuş, büyük kuş
Gel de bana döşek yap
Atamaca eşek yap*

*Taş değsin bacağına
İnleyip git yurduna*

*Kanını-kununu kazana
Karı pisliği şelaleye*

*Şelaleden ne çıkar?
Kulaç-kulaç bez çıkar*

*Akıllından ne çıkar?
Sakin sakın söz çıkar
****

*Bir, iki, üç, dört, beş
Git de buz sen del*

Teşmesen a ketebiz
Sensiz oyun etebiz

Birden, bilev
Ekidenegev,

Üçden üçgül
Törtten tömmek

Beşden beşik
Altıdan aşık

Cetiden kaşık
Segizden senek

Toguzdan tokmak
Ondan oymak
Buzdan taymak
Nart-gurt!
Nart-gurt!

Mmda bolgan
Beri çık
Ramazannı ur da cık!

Suvuk, suvuk, suvuk
Bazar bizge cuvuk

Eki somga bir tavuk
Andan bizge ne zavuk

Almahannı alma tını
Kuvuşhannı cayma tını
Camiçını cayma tını

Camiçını cayganda
Andan çıkdı bir köse
Mmdan çıkdı bir köse

Köse kimni kösesi?
Sarı ayaknı kösesi

Sarı ayak sarına ne berdi?
Corgaladan at berdi

Kızuv ulu kayt dedi
Kızuv tileb bermese

Üyünebar daayt dedi
Allay tav, billay tav
Arasında Malkar tav

Malkar tavnu başında
Akbaş teke körgenme

Teke tül tekeşmek
Buga tül buğuşmak
Buruş terek cabışmak

Tan ötmegini aşamam
Tar üyünde çaşamam

*Delmezsen gidiyoruz
Sensiz oynayacağız
Birden, bileği
İkiden törpü*

*Üçten üçgen
Dörtten vücut*

*Beşten beşik
Altıdan aşık kemiği*

*Yediden kaşık
Sekizden dirgen*

*Dokuzdan tokmak
Ondan dikiş yüksüğü
Buzdan kaymak
Nart-gurt!
Nart-gurt!*

*Burada olan
Buraya çık
Ramazannı vur da yık!*

*Soğuk, soğuk, soğuk
Pazar bize yakın*

*İki rubleye bir tavuk
Ondan bize ne fayda*

*Almahannı elma canı
Kuvuşhannı geniş canı
Yamçının geniş canı*

*Yamçıyı yaydığında
Ondan çıktı bir köse
Buradan çıktı bir köse*

*Köse kimin kösesi?
Sarı ayağın kösesi*

*Sarı ayak sana ne verdi?
Hızlılarından at verdi*

*Kızuv oğlu dön dedi
Kızuv dileyip vermese
Evine git de söyle dedi*

*Öyle dağ, böyle dağ
Arasında Malkar dağ*

*Malkar dağın başında
Beyaz baştı teke gördüm*

*Teke değil kurnaz Boğa
değil saklanbaç Eğri
ağaç dağ eriği*

*Darı ekmeğini yemem
Dar evinde yaşamam*

*Boz öküzün boynuzu
Kenarında kılışçığı*

Kök ögüznü müyüzü
Kıyırında kılışçığı

Enib keleme sırtıdan
Çabırlarım gıbitdan

*İnip geliyorum tepeden
Çarıklarım tulumdan*

Bildim, bildim, billaça
Billaçağa çomaça

*Bildim, bildim, bilmece
Bilmeceye çeki çivisi*

Çom-çom-çom terek
Çom terekni butağı
Ullubiyni bıçağı

*Kızılçık-kızılçık-kızılçık ağacı
Kızılçık ağacının dalı
Büyük beyin kılıcı*

Bekden-bekden biledim
Bekden kazak tiledim

*İyiden iyi biledim
Sağlam kazık istedim*

Kazağıma ne gerek?
Kazağıma kuş gerek

*Kazağıma ne gerek?
Kazağıma kuş gerek*

Kuşnu urub uçurdum
Duşmanlamı köçürdüm

*Kuşu vurub uçurdum
Düşmanları yok ettim*

Ol cam kaya
Bu camı kaya

*O tarafı kaya
Bu tarafı kaya*

Ortasında ulanla
Kollarında kamala
Tüyüşürge turalla

*Ortasında oğlanlar
Ellerinde kamalar
Dövüşmek için kalkıyorlar*

Çum-çum-çum terek
Çum terekni butağı
Ullu biyni bıçağı

*Kızılçık-kızılçık-kızılçık ağacı
Kızılçık ağacının dalı
Büyük beyin kılıcı*

Bekden bekden bileyme
Bekden kazak tileyme

*İyiden iyi biliyorum
Sağlam kazık istiyorum*

Kazağıma ne gerek
Kazağıma kuş gerek

*Kazağıma ne gerek
Kazağıma kuş gerek*

Kuşnu urup uçurdum
Men horladım, sen turdun

*Kuşu vurup uçurdum
Ben yendim, sen kaldın*

Com-çom-çom terek
Terek değen temir kaya

*Kızılçık-kızılçık ağacı
Ağaç denen demir kaya*

Kaya değen kamiçi baş
Baş değen barmak togay

*Kaya denen kamçı başı
Baş denen pamak yüziğü*

Togay değen toksu malik
Malik değen altın kusuk

*Yüzük denen iri yapılı-şişman Malik
Malik denen altın parçası*

Kusuk değen kula tala
Tala değen talgır ögüz

*Toprak denen denen bozkır
Bozkır denen boz öküz*

Ögüz değen elme kayış
Kayış değen kara cılan

*Öküz denen titrek kayış
Kayış denen kara yılan*

Cılan değen cılâmpıs
Esiriklamı Uzunkız

*Yılan denen kindar
Esiriklerin Uzunkız*

Arı sekir, Uzunkız
Beri sekir Uzunkız

*Oraya sıçra, Uzunkız
Buraya sıçra, Uzunkız*

Sekiralmasan otha tüş
Tabanına kızgan şiş

*Sıçrayamazsan ateşe düş
Tabanına korlaşmış şiş*